



БАНК БУС САНХҮҮГИЙН
БАЙГУУЛЛАГУУДЫН
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН
НЭГТГЭЛИЙН ТАНИЛЦУУЛГА
2024 оны I улирлын санхүүгийн тайлан

БАНК БУС САНХҮҮГИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ГАЗАР

Монгол Улс, Улаанбаатар хот 15160, Чингэлтэй Дүүрэг, Бага тойруу 3, Засгийн газрын
IV байр. Утас: 51-261668 Цахим шуудан: nbfi@frc.mn

Агуулга

Хүснэгтийн жагсаалт.....	3
Зургийн жагсаалт.....	3
Товчилсон нэрсийн жагсаалт	4
Банк бус санхүүгийн байгууллагын салбарын ерөнхий төлөв байдал.....	5
Хууль, тогтоомж болон журмын өөрчлөлт, хэрэгжилт	7
Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагааны тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.4 дэх заалтын хэрэгжилт.....	8
Зээлийн мэдээллийн тухай хуулийн хэрэгжилт	8
Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай хуулийн хэрэгжилт	8
“Зохицуулалтын үйлчилгээний хөлсний хэмжээг тогтоох, төвлөрүүлэх журам”-ын хэрэгжилт	8
Статистик үзүүлэлтүүд	9
Харилцагчид, зээлдэгчид	9
Хувьцаа эзэмшигчид болон ажилчид	9
Тархалт	10
Активын бүтэц, бүрэлдэхүүн, өөрчлөлт.....	11
Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө.....	12
Хөрөнгө оруулалт	13
Зээл.....	13
Цахим зээл	16
Ногоон зээл	18
Факторингийн тооцооны авлага.....	19
Үүсмэл санхүүгийн хөрөнгө, бусад санхүүгийн хөрөнгө.....	19
Санхүүгийн бус хөрөнгө	20
Пассивын бүтэц, бүрэлдэхүүн, өөрчлөлт	21
Итгэлцлийн үйлчилгээний өглөг.....	22
Банк, санхүүгийн байгууллагаас татсан эх үүсвэр.....	23
Бусад эх үүсвэр	23
ББСБ-аас гаргасан өрийн бичиг.....	24
Төслийн зээлийн санхүүжилт	24
Бусад санхүүгийн өр төлбөр.....	25
Санхүүгийн бус өр төлбөр	25
Өөрийн хөрөнгө	25
Хувь нийлүүлсэн хөрөнгө.....	26
Өөрийн хөрөнгийн бусад хэсэг	27
Хуримтлагдсан ашиг	27
Ашигт ажиллагаа	28
Гадаад валютын арилжааны мэдээ	29
Зохистой харьцааны шалгуур үзүүлэлтүүд.....	30
Дүгнэлт	31
Актив, пассивын бүтэц.....	31
Ашигт ажиллагаа	32
Зохистой харьцааны шалгуур үзүүлэлт.....	32

Хүснэгтийн жагсаалт

Хүснэгт 1 ББСБ-уудын тоо мэдээлэл	5
Хүснэгт 2 Банкны салбартай харьцуулсан ерөнхий үзүүлэлтүүд /тэрбум төгрөгөөр/	5
Хүснэгт 3 ББСБ-уудын эрхэлж буй үйл ажиллагаа	5
Хүснэгт 4 Харилцагч,зээлдэгчдийн мэдээлэл.....	9
Хүснэгт 5 Статистик мэдээлэл /5 жилээр/.....	9
Хүснэгт 6 ББСБ-ын мэдээлэл	10
Хүснэгт 7 Тусгай зөвшөөрөлтэй үйл ажиллагаа.....	10
Хүснэгт 8 Улаанбаатар хотын ББСБ-уудын тархалт	10
Хүснэгт 9 Хөдөө орон нутгийн ББСБ-уудын тархалт	10
Хүснэгт 10 Активын үзүүлэлтүүд /сая төгрөгөөр/	11
Хүснэгт 11 Активын интервал /тэрбум төгрөгөөр/	12
Хүснэгт 12 Мөнгөн хөрөнгийн бүтэц /тэрбум төгрөгөөр/.....	12
Хүснэгт 13 Богино хугацаат хөрөнгө оруулалтын бүтэц /сая төгрөгөөр/.....	13
Хүснэгт 14 Зээлийн бүтэц /тэрбум төгрөгөөр/	13
Хүснэгт 15 Олгосон болон төлөгдсөн зээл салбараар /сая төгрөгөөр/.....	15
Хүснэгт 16 Зээлийн ангилал /тэрбум төгрөгөөр/.....	15
Хүснэгт 17 Зээлийн ангилал (мянган төгрөгөөр)	16
Хүснэгт 18 Цахим зээл олгож байгаа ББСБ-ууд	16
Хүснэгт 19 Ногоон зээлийн тайлан /сая төгрөгөөр/	18
Хүснэгт 20 Факторингийн тооцооны авлагын ангилал /сая төгрөгөөр/.....	19
Хүснэгт 21 Бусад хөрөнгийн бүтэц /сая төгрөгөөр/	19
Хүснэгт 22 Үндсэн хөрөнгө, хөрөнгө оруулалтын зориулалттай үл хөдлөх хөрөнгө, түрээсийн хөрөнгө, биет бус хөрөнгийн бүтэц /тэрбум төгрөгөөр/	20
Хүснэгт 23 Пассивын үзүүлэлтүүд /сая төгрөгөөр/	21
Хүснэгт 24 Итгэлцлийн үйлчилгээгээр татсан хөрөнгө /харилцагчаар, тэрбум төгрөгөөр/	23
Хүснэгт 25 Дотоод, гадаадын банк, санхүүгийн байгууллагад төлөх өглөг /тэрбум төгрөгөөр/	23
Хүснэгт 26 Бусад эх үүсвэрийн бүтэц /сая төгрөгөөр/.....	23
Хүснэгт 27 Төслийн зээл санхүүжилт /сая төгрөгөөр/.....	25
Хүснэгт 28 Бусад өр төлбөр /сая төгрөгөөр/	25
Хүснэгт 29 Хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн бүтэц /сая төгрөгөөр/	26
Хүснэгт 30 ХНХ-ийн интервал /тэрбум төгрөгөөр/	27
Хүснэгт 31 Бусад өмч, сангуудын бүтэц /сая төгрөгөөр/	27
Хүснэгт 32 Хуримтлагдсан ашиг/алдагдал /тэрбум төгрөгөөр/	27
Хүснэгт 33 Орлого, үр дүнгийн тайлан /харьцуулсан, сая төгрөгөөр/.....	28
Хүснэгт 34 Орлого, үр дүнгийн тайлан /сая төгрөгөөр/	28
Хүснэгт 35 2024 оны I улирлын байдлаарх валют арилжааны мэдээ (сая төгрөгөөр)	29
Хүснэгт 36 ЗХШҮ /үзүүлэлт бүрээр/.....	30

Зургийн жагсаалт

Зураг 1 Банкны салбарт эзлэх хувь (нийт актив, зээл).....	11
Зураг 2 Активын үзүүлэлтүүд сүүлийн 5 жилийн байдлаар /тэрбум төгрөгөөр/	11
Зураг 3 Мөнгөн хөрөнгийн бүтэц сүүлийн 5 жилийн байдлаар /тэрбум төгрөгөөр/	12
Зураг 4 Зээлийн багцын чанар /тэрбум төгрөгөөр/	14
Зураг 5 Зээлийн багцын чанар /хувиар/.....	14
Зураг 6 Олгосон зээл /хугацааны ангиллаар/	15
Зураг 7 Ногоон зээлийн багцын чанар /ногоон таксономийн 12 ангиллаар/.....	18
Зураг 8 Банкны салбарт эзлэх хувь (өөрийн хөрөнгө, хувь нийлүүлсэн хөрөнгө, хуримтлагдсан ашиг).....	21
Зураг 9 Пассивын үзүүлэлтүүд сүүлийн 5 жилийн байдлаар /тэрбум төгрөгөөр/	22
Зураг 10 Итгэлцлийн үйлчилгээний өглөг /тэрбум төгрөгөөр/.....	22

Зураг 11 Өрийн бичгийн үлдэгдэл сүүлийн 5 жилийн байдлаар /тэрбум төгрөгөөр/.....	24
Зураг 12 Хувьцаат капиталын бүтэц сүүлийн 5 жилийн байдлаар /тэрбум төгрөгөөр/	26
Зураг 13 Ашигт ажиллагааны үзүүлэлт /тэрбум төгрөгөөр/	28

Товчилсон нэрсийн жагсаалт

Товчилсон нэр	Тайлбар
Хороо	Санхүүгийн зохицуулах хороо
ББСБ	Банк бус санхүүгийн байгууллага
ХХК	Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани
ХК	Хувьцаат компани
СМА	Санхүүгийн мэдээллийн алба
ЗГВА	Гадаад валют арилжаа дагнан эрхэлдэг
УБ	Улаанбаатар хот
ХОН	Хөдөө орон нутаг
ГХО	Гадаадын хөрөнгө оруулалттай
ХНХ	Хувь нийлүүлсэн хөрөнгө
БХХО	Богино хугацаат хөрөнгө оруулалт
ӨБҮХХ	Өмчлөх бусад үл хөдлөх хөрөнгө
ӨБХ	Өмчлөх бусад хөрөнгө
ЗЖДХ	Зээлийн жигнэсэн дундаж хүү
ЗХШҮ	Зохистой харьцааны шалгуур үзүүлэлт

Банк бус санхүүгийн байгууллагын салбарын ерөнхий төлөв байдал

2024 оны I улирлын байдлаар Санхүүгийн зохицуулах хорооноос банк бус санхүүгийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл авсан 531 ББСБ байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 17 ББСБ буюу 3.3 хувиар өссөн үзүүлэлт юм. Эдгээр ББСБ-уудын 95 нь хөдөө орон нутагт үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа бол гадаадын хөрөнгө оруулалттай 24 ББСБ, олон нийтэд хувьцаагаа санал болгосон 5 ББСБ, финтек зээлийн үйлчилгээ үзүүлж байгаа 50 ББСБ байна.

Хүснэгт 1 ББСБ-уудын тоо мэдээлэл

	2020-I	2021-I	2022-I	2023-I	2024-I
Шинээр олгосон	3	1	6	6	15
Хүчингүй	1	3	11	5	13
Түдгэлзүүлсэн	18	-	4	1	7
Сэргээсэн	1	5	5	10	9
Нийт ББСБ	540	530	529	514	531
Үүнээс: ХОН	75	76	85	94	95
Үүнээс: ГХО	28	30	28	25	24
Салбар	273	298	393	428	462
Төлөөлөгч	9	8	8	7	11

2024 оны I улирлын байдлаар 15 хуулийн этгээдэд шинээр банк бус санхүүгийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл олгосон бол 13 ББСБ-ын тусгай зөвшөөрлийг хүчингүй болгож, 7 ББСБ-ын үйл ажиллагааг түдгэлзүүлж, 9 ББСБ-ын үйл ажиллагааг сэргээсэн байна.

Хүснэгт 2 Банкны салбартай харьцуулсан ерөнхий үзүүлэлтүүд /тэрбум төгрөгөөр/

Үзүүлэлтүүд	2023-I	2024-I	Өсөлтийн хувь
Нийт хөрөнгө	3,702.1	5,062.1	36.7%
Банкны салбартай харьцуулахад хувиар	8.0%	9.2%	1.2%
Нийт өөрийн хөрөнгө	2,316.3	2,917.7	26.0%
Банкны салбартай харьцуулахад хувиар	51.5%	48.7%	-2.8%
Нийт хувь нийлүүлсэн хөрөнгө	1,361.1	1,655.7	21.6%
Банкны салбартай харьцуулахад хувиар	84.1%	100.0%	15.9%
Нийт зээл	2,864.0	4,249.5	48.4%
Банкны салбартай харьцуулахад хувиар	12.2%	14.4%	2.2%
Нийт орлого	258.5	378.1	46.3%
Нийт зарлага	159.0	232.3	46.1%
Цэвэр ашиг	99.6	145.9	46.5%

ББСБ-уудын нийт активын хэмжээ өмнөх оны мөн үеэс 36.7 хувиар өсөж, банкны салбарын 9.2%-тай тэнцэж байна. Харин хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээ банкны салбарын хувь нийлүүлсэн хөрөнгөтэй тэнцэж байгаа нь өмнөх оны

мөн үетэй харьцуулахад 16.0 пунктээр өссөн дүн юм.

2024 оны I улирлын байдлаар банк бус санхүүгийн байгууллагын салбарын нийт хөрөнгө өмнөх оны мөн үеэс 36.7 хувиар буюу 1.4 их наяд төгрөгөөр өсөж 5.1 их наяд төгрөгт хүрсэн байна. Активын өсөлтийн 98.4 хувийг зээлийн өсөлт, пассивын өсөлтийн 55.8 хувийг өр төлбөрийн өсөлт, 44.2 хувийг өөрийн хөрөнгийн өсөлт бүрдүүлж байна.

Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад ББСБ-уудын нийт орлогын хэмжээ 46.3 хувиар буюу 119.6 тэрбум төгрөгөөр, нийт зардлын хэмжээ 46.1 хувиар буюу 73.3 тэрбум төгрөгөөр, цэвэр ашгийн хэмжээ 46.5 хувиар буюу 46.3 тэрбум төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт 3 ББСБ-уудын эрхэлж буй үйл ажиллагаа

№	Үйл ажиллагааны нэр төрөл	ББСБ-ын тоо		Өөрчлөлт	
		2023-I	2024-I	тоо	хувь
Нийт ББСБ-ын тоо		514	531	17	3.3%
1	Зээл	477	472	-5	-1.0%
<i>Зээлийн үйл ажиллагаа дагнан эрхэлдэг</i>		305	289	-16	-5.2%
2	Факторинг	47	61	14	29.8%
3	Төлбөрийн баталгаа гаргах	28	29	1	3.6%
4	Төлбөр тооцооны хэрэгсэл гаргах	5	6	1	20.0%
5	Цахим төлбөр тооцоо мөнгөн гуйвуулга	40	47	7	17.5%
6	Гадаад валютын арилжаа	139	167	28	20.1%
<i>Гадаад валютын арилжаа дагнан эрхэлдэг</i>		36	56	20	55.6%
7	Итгэлцэл	69	80	11	15.9%
8	Богино хугацаат санхүүгийн хэрэгсэлд хөрөнгө оруулалт хийх	24	37	13	54.2%
9	Үл хөдлөх эд хөрөнгө барьцаалахтай холбоотой санхүүгийн зуучлалын үйл ажиллагаа	1	1	-	-

Үйл ажиллагааны төрлөөр авч үзвэл 531 ББСБ 9 төрлийн үйл ажиллагааг тусгай зөвшөөрлийн хүрээнд эрхэлж байна. Нийт ББСБ-уудын 88.9% нь буюу 472 ББСБ зээлийн үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа ба үүнээс 54.4% нь буюу 289 ББСБ дагнан эрхэлж байна. Харин гадаад валютын арилжааны үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа 167 ББСБ байгаа нь нийт ББСБ-уудын 31.5 хувийг, гадаад валютын арилжааны үйл ажиллагаа дагнан эрхэлж байгаа 56 ББСБ нийт ББСБ-уудын 10.5 хувийг бүрдүүлж байна.

Зээлийн үйл ажиллагаа дагнан эрхэлж буй ББСБ-уудын тоо 5.2 хувиар буурсан бол гадаад валют арилжааны үйл ажиллагаа дагнан эрхэлдэг ББСБ-ын тоо өмнөх оны мөн үеэс 55.6 хувиар өсжээ.

Харин өмнөх оны мөн үеэс нэмэгдсэн үйл ажиллагааны төрлийг авч үзвэл богино хугацаат санхүүгийн хэрэгсэлд хөрөнгө оруулалт хийх үйлчилгээ 54.2 хувиар өссөн нь бусад төрлийн үйлчилгээтэй харьцуулахад хамгийн өндөр өсөлтийг үзүүлсэн байна.

Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагааны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.8-д зааснаар “богино хугацаат санхүүгийн хэрэгсэлд хөрөнгө оруулалт хийх” гэж тодорхой гэрээний үндсэн дээр иргэн, хуулийн этгээдийн хөрөнгийн эх үүсвэрийг нэг жил хүртэл хугацааны хөрөнгө оруулалтын үнэт цаас болон үүнтэй адилтгах санхүүгийн хэрэгсэлд хөрвүүлэхийг ойлгодог. Зохицуулалтын хувьд ББСБ-ын худалдан авах үнэт цаасны эзэмшлийн нийт дүн нь өөрийн

хөрөнгийн 50 хувиас хэтрэхгүй байхаар журамласан байдаг.

Салбарын сүүлийн улирлуудын санхүүгийн тайлангийн нэгтгэлээс харахад ББСБ нь тухайн төрлийн үйлчилгээг зөвшөөрөлгүй эрхлэх нь нэмэгдсэн тул ХШЗГ-аас холбогдох арга хэмжээг авснаар 2024 оны I улирлын байдлаар богино хугацаат санхүүгийн хэрэгсэлд хөрөнгө оруулалт хийх тусгай зөвшөөрлийн тоо огцом нэмэгдсэн байна.

Бусад төрлийн үйлчилгээний хувьд итгэлцлийн үйлчилгээ 15.9 хувиар, факторинг 29.8 хувиар, гадаад валют арилжаа 20.1 хувиар тус тус өссөн байна.

2024 оны I улирлын тайлан мэдээний ирц 97.7% байна. Тайлан мэдээг ирүүлбэл зохих 531 ББСБ-аас 519 ББСБ улирлын тайлан мэдээ ирүүлснийг холбогдох журмын дагуу хянаж, тайлангийн нэгтгэлд хамруулсан бөгөөд нэр бүхий 2 ББСБ өмнөх үеийн тайлан тэнцлээр, нэр бүхий 10 ББСБ эхлэлтийн тайлан тэнцлээр нэгтгэлд хамрагдлаа.

Хууль, тогтоомж болон журмын өөрчлөлт, хэрэгжилт

ББСБ-ууд хөрөнгийн зах зээлд гарч, нээлттэй хувьцаат компани болох, банк банк бус санхүүгийн тодорхой нэр төрлийн үйл ажиллагааг эрхлэх, олон улсаас хөрөнгө оруулалт татах, санхүүгийн шинэ бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ нэвтрүүлэх, үйл ажиллагаагаа өргөжүүлэхийн хэрээр нягтлан бодох бүртгэл, тайлагналыг Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартад нийцүүлэх, салбарын нягтлан бодох бүртгэлийн арга хандлагыг шинэчлэх, зайлшгүй шаардлага үүссэн.

Үүний дагуу “Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагаа эрхлэх аж ахуйн нэгж, байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам”-ыг Санхүүгийн зохицуулах хорооны дарга болон Сангийн сайдын хамтарсан 2023 оны 12 дугаар сарын 08-ны өдрийн А/226/528 тоот тушаалаар шинэчлэн баталсан бөгөөд ББСБ-ууд энэхүү журмыг 2024 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөж байна.

Шинэчлэн журамд төсөлд СТОУС-9 Санхүүгийн хэрэглүүр, СТОУС-13 Бодит үнэ цэнийн хэмжилт, СТОУС 7 Санхүүгийн хэрэглүүр: Тодруулга СТОУС 5 Борлуулах зорилгоор эзэмшиж буй эргэлтийн бус хөрөнгө ба зогсоосон үйл ажиллагаа зэрэг СТОУС, НББОУС-ын дагуу санхүүгийн хөрөнгө, өр төлбөрийг хүлээн зөвшөөрөх, ангилах, хэмжих, ажил гүйлгээний бүртгэлийг дэлгэрэнгүй байдлаар тусгасан.

Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагааны тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.4 дэх заалтын хэрэгжилт

2024 оны I улирлын байдлаар Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагааны тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.4-т заасны дагуу 2023 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайланг хөндлөнгийн аудитаар баталгаажуулах үүргийг 88.5 хувь буюу 514 ББСБ, нийтэд мэдээлэх үүргийг 84.0 хувь буюу 432 ББСБ хэрэгжүүлсэн байна.

Зээлийн мэдээллийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Зээлийн мэдээллийн тухай хуульд заасны дагуу ББСБ-ууд нь Монголбанкнаас олгосон тусгай зөвшөөрөл бүхий зээлийн мэдээллийн үйлчилгээ үзүүлэх этгээдэд шаардлагатай мэдээллийг өгөх, авах, гэрээ байгуулж мэдээлэл солилцох үүрэгтэй.

Тайлант улиралд зээлийн үйл ажиллагаа эрхэлж буй 472 ББСБ-ын 99.4 хувь буюу 469 ББСБ Монголбанк, “Бүрэн скор ЗМС” ХХК болон “Титан Си Ар Эй ЗМС” ХХК-ийн аль нэгтэй гэрээ байгуулсан байна.

Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай хуулийн хэрэгжилт

Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1-д “Энэ хуулийн 4.1-д

заасан этгээд 20 сая төгрөг, түүнээс дээш үнийн дүнтэй бэлэн мөнгөний болон гадаад төлбөр тооцооны гүйлгээний тухай мэдээллийг гүйлгээ хийгдсэнээс хойш ажлын таван өдрийн дотор батлагдсан маягт, журмын дагуу Санхүүгийн мэдээллийн албанд мэдээлэх үүрэгтэй.” гэж заасны дагуу нэр бүхий 76 ББСБ, 3,708 удаагийн тохиолдлоор, 470.3 тэрбум төгрөгийг, 7.2-т “Хөрөнгө, гүйлгээ, гүйлгээ хийх оролдлогыг мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй, эсхүл гэмт хэрэг үйлдэж олсон хөрөнгө, орлоготой холбоотой гэж сэжиглэсэн, эсхүл мэдсэн бол энэ хуулийн 4.1-д заасан этгээд энэ тухай 24 цагийн дотор сэжигтэй гүйлгээний тухай батлагдсан маягт, журмын дагуу Санхүүгийн мэдээллийн албанд мэдээлнэ” гэж заасны дагуу нэр бүхий 4 ББСБ, 199 удаагийн тохиолдлоор, 2.1 тэрбум төгрөгийг Монголбанкны СМА-нд тус тус мэдээлж, хууль тогтоомжоор хүлээсэн үүргээ хэрэгжүүлсэн байна.

“Зохицуулалтын үйлчилгээний хөлсний хэмжээг тогтоох, төвлөрүүлэх журам”-ын хэрэгжилт

2024 оны I улирлын байдлаар нийт 516 ББСБ-аас 1,293.0 сая төгрөгийн зохицуулалт үйлчилгээний хөлс төлөхөөс 89.1% буюу 461 ББСБ 1,152.1 сая төгрөгийн зохицуулалтын үйлчилгээний хөлсийг Хорооны холбогдох дансанд төвлөрүүлсэн байна.

Статистик үзүүлэлтүүд

2024 оны I улирлын байдлаар давхардсан тоогоор 33,850 хувьцаа эзэмшигчдийн 531 ББСБ, 463 салбар нэгж, 11 төлөөлөгчийн газар, 5,385 ажилтантайгаар Монгол улсын 21 аймаг, 9 дүүрэгт давхардсан тоогоор 4.5 сая харилцагч, 1.8 сая зээлдэгчид хүрч үйлчилж байна.

Харилцагчид, зээлдэгчид

Нийт харилцагчдын тоо өмнөх оны мөн үеэс 15.4 хувиар өсөж давхардсан тоогоор 4,458,031-д, зээлдэгчдийн тоо өмнөх оны мөн үеэс 38.9 хувиар өсөж 1,800,942-г хүрсэн байна.

Хүснэгт 4 Харилцагч, зээлдэгчдийн мэдээлэл

Статистик мэдээлэл	Дүн	Итгэлцэл	Уламжлалт	Финтек	ЗГВ	УБ	ХОН	ХК	ГХО
Нийт харилцагчдын тоо	4,458,031	3,702,625	215,591	4,242,440	33,421	4,341,313	35,168	214,946	106,651
Үүнээс: Эмэгтэй	2,428,434	2,009,634	115,605	2,312,829	23,456	2,369,422	19,832	117,102	56,329
Эрэгтэй	2,026,068	1,692,017	97,109	1,928,959	8,713	1,968,475	15,278	97,546	50,009
Хуулийн этгээд	3,529	974	2,877	652	1,252	3,416	58	298	313
Итгэмжлэгчдийн тоо	11,151	11,150	2,312	8,839	-	10,630	5	6,085	352
Өрийн бичиг авсан харилцагчдын тоо	1,269	1,216	76	1,193	-	984	-	639	352
Зээлдэгчдийн тоо	1,800,942	1,081,471	179,650	1,621,292	63	1,685,009	34,383	214,946	106,651
Хэвийн	1,610,305	941,614	149,316	1,460,989	28	1,512,454	28,019	177,474	89,961
Хугацаа хэтэрсэн	57,080	42,484	7,749	49,331	1	52,283	1,895	11,840	3,793
Чанаргүй:	133,557	97,373	22,585	110,972	34	120,272	4,469	25,632	12,897
-Хэвийн бус	36,201	25,010	6,697	29,504	9	33,292	1,320	7,622	3,061
-Эргэлзээтэй	31,350	23,644	3,773	27,577	3	27,701	1,309	5,947	2,739
-Муу	66,006	48,719	12,115	53,891	22	59,279	1,840	12,063	7,097
Зээлдэгчдийн насжилт	1,799,032	1,080,530	178,365	1,620,667	63	1,683,212	34,325	214,648	106,338
18-35 насны	1,099,142	618,029	74,659	1,024,483	-	1,029,960	19,011	125,987	60,994
36-45 насны	435,307	280,609	58,140	377,167	63	404,335	9,018	56,498	27,571
46-55 насны	208,119	136,238	32,736	175,383	-	195,415	4,625	24,605	13,142
55-аас дээш	56,464	45,654	12,830	43,634	-	53,502	1,671	7,558	4,631
Зээлдэгчдийн боловсрол	1,799,032	1,080,530	178,365	1,620,667	63	1,683,212	34,325	214,648	106,338
-Дээд	962,037	651,567	97,139	864,898	63	899,116	16,976	125,836	70,278
-Тусгай дунд	170,988	87,782	17,093	153,895	-	158,335	3,674	20,233	14,617
-Бүрэн дунд	479,261	248,320	45,149	434,112	-	444,077	11,931	57,900	15,282
-Дунд	133,686	79,874	8,892	124,794	-	129,935	1,324	8,602	5,064
-Бага	53,060	12,987	10,092	42,968	-	51,749	420	2,077	1,097

/Финтек ББСБ-ууд финтек уламжлалт зээл хослуулан олгодог болно/

Нийт харилцагчдын 95.2% буюу 4,242,440 нь зээлдэгчдийн 90.0% буюу 1,621,292 нь санхүүгийн үйлчилгээнд техник технологийг ашиглаж /финтек/, онлайн зээлийн үйлчилгээ нэвтрүүлж буй ББСБ-уудын харилцагч, зээлдэгч байгаа бол нийт харилцагчдын 4.8% буюу 215,591 нь, зээлдэгчдийн 10.0% буюу 179,650 нь уламжлалт ББСБ-ын харилцагч, зээлдэгч байна. Гадаад валютын арилжаа дагнан эрхэлдэг ББСБ-уудын харилцагчид 33,421 буюу нийт харилцагчдын 0.7 хувийг бүрдүүлж байна.

Хувьцаа эзэмшигчид болон ажилчид

Хүснэгт 5 Статистик мэдээлэл /5 жилээр/

Үзүүлэлтүүд	2020-I	2021-I	2022-I	2023-I	2024-I	Өөрчлөлт	
						Дүнгээр	Хувиар
Хувьцаа эзэмшигчдийн тоо	8,104	17,339	21,788	28,353	33,850	5,497	19.4%
Ажилчдын тоо	3,168	3,517	4,322	4,735	5,385	650	13.7%
Харилцагчдын тоо	2,203,682	3,481,431	4,645,134	3,862,489	4,458,031	595,542	15.4%
Зээлдэгчдийн тоо	425,859	610,068	1,453,685	1,297,025	1,800,942	503,917	38.9%
Зээлийн жигнэсэн дундаж хүү	3.0%	2.9%	3.1%	3.1%	3.7%	0.6 пункт	

Нийт хувьцаа эзэмшигчдийн тоо өмнөх оны мөн үеэс 19.4 хувиар буюу 5,497-аар өсөж 33,850-д хүрчээ. Нийт хувьцаа эзэмшигчдийн 96.9 хувь буюу 32,799 нь олон нийтэд хувьцаагаа санал болгосон ББСБ-уудын хувьцаа эзэмшигч байгаа бол 2,847 буюу 3.1% нь хязгаарлагдмал хариуцлагатай компанийн хувьцаа эзэмшигчид байна. Мөн хувьцаа эзэмшигчдийн 2,774 буюу 8.2% нь гадаадын хөрөнгө оруулалттай ББСБ-уудын хувьцаа

эзэмшигчид байгаа бол 217 буюу 0.6% нь хөдөө орон нутгийн ББСБ-уудын хувьцаа эзэмшигчид байна.

Хүснэгт 6 ББСБ-ын мэдээлэл

Статистик мэдээлэл	НИЙТ	Итгэлцэл	Уламжлалт	Финтек	ЗГВА	УБ	ХОН	ХК	ГХО
Хувьцаа эзэмшигчдийн тоо	33,850	33,000	1,912	31,938	79	33,630	217	32,799	2,774
Нийт ажилтнуудын тоо	5,385	3,164	2,724	2,661	147	4,820	283	466	446
Үүнээс: Эмэгтэй ажилтны тоо	3,128	1,815	1,647	1,481	76	2,796	182	281	263
Эрэгтэй ажилтны тоо	2,257	1,349	1,077	1,180	71	2,024	101	185	183

Хөдөө орон нутгийн 95 ББСБ 6 төрлийн тусгай зөвшөөрлийн хүрээнд үйл ажиллагаа эрхэлж байна.

Хүснэгт 7 Тусгай зөвшөөрөлтэй үйл ажиллагаа

	НИЙТ	Итгэлцэл	Уламжлалт	Финтек	ЗГВА	УБ	ХОН	ХК	ХХК	ГХО
ТЗ-тэй ББСБ-ын тоо	531	80	481	50	56	436	95	5	526	25
1 Зээл	472	80	422	50	-	379	91	5	467	25
2 Факторингийн үйлчилгээ	61	30	43	18	-	58	1	3	58	3
3 Төлбөрийн баталгаа гаргах	29	18	21	8	-	27	1	2	27	4
4 Төлбөр тооцооны хэрэгсэл гаргах	6	5	-	6	-	5	-	1	5	-
5 Цахим төлбөр тооцоо, мөнгөн гуйвуулгын үйлчилгээ	47	21	30	17	-	44	3	3	44	3
6 Гадаад валютын арилжаа	167	35	145	22	56	151	15	4	163	7
7 Итгэлцлийн үйлчилгээ	80	80	51	29	-	75	3	5	75	6
8 Богино хугацаат санхүүгийн хэрэгсэлд хөрөнгө оруулалт хийх	37	23	23	14	-	33	2	2	35	3
9 Үл хөдлөх эд хөрөнгө барьцаалахтай холбоотой санхүүгийн зуучлалын үйл ажиллагаа	1	1	1	-	-	1	-	-	1	1

Тархалт

Улаанбаатар хотод нийт ББСБ-уудын 81.7% буюу 420 ББСБ, салбаруудын 63.6% буюу 272 салбар байршиж байна. Харин хөдөө орон нутагт нийт ББСБ-ын 18.3% буюу 94 ББСБ, салбаруудын 36.4% буюу 156 салбар бүртгэлтэй үйл ажиллагаа эрхэлж байна.

2023 оны I улирлын байдлаар 94 ББСБ-ын 428 салбар бүртгэлтэй байгаа ба эдгээрийн 61.8 хувийг 13 ББСБ-ын 264 салбар бүрдүүлж байна.

Хүснэгт 8 Улаанбаатар хотын ББСБ-уудын тархалт

Дүүрэг	Үндсэн	Салбар	Нийт	Хувь
	436	281	717	100.0%
Сүхбаатар дүүрэг	141	38	179	25.0%
Чингэлтэй дүүрэг	124	34	158	22.0%
Баянзүрх дүүрэг	50	69	119	16.6%
Баянгол дүүрэг	71	41	112	15.6%
Хан-Уул дүүрэг	40	33	73	10.2%
Сонгинохайрхан дүүрэг	9	53	62	8.6%
Багануур дүүрэг	1	7	8	1.1%
Налайх дүүрэг	-	5	5	0.7%
Багахангай дүүрэг		1	1	0.1%

ББСБ-ууд хөдөө орон нутгаас Орхон, Төв, Өвөрхангай, Дархан-Уул аймгуудад, Улаанбаатар хотоос Сүхбаатар, Чингэлтэй дүүргүүдэд хамгийн ихээр төвлөрч үйлчилгээгээ хүргэж байна.

Хүснэгт 9 Хөдөө орон нутгийн ББСБ-уудын тархалт

Аймаг	Үндсэн	Салбар	Нийт	Хувь
	95	181	276	100%
Архангай аймаг	3	7	10	3.6%
Баян-Өлгий аймаг	3	4	7	2.5%
Баянхонгор аймаг	4	8	12	4.3%
Булган аймаг	2	2	4	1.4%
Говь-Алтай аймаг	1	2	3	1.1%
Говьсүмбэр аймаг	3	3	6	2.2%
Дархан-Уул аймаг	7	13	20	7.2%
Дорноговь аймаг	1	10	11	4.0%
Дорнод аймаг	5	14	19	6.9%
Дундговь аймаг	-	6	6	2.2%
Завхан аймаг	2	5	7	2.5%
Орхон аймаг	11	17	28	10.1%
Өвөрхангай аймаг	11	13	24	8.7%
Өмнөговь аймаг	2	16	18	6.5%
Сүхбаатар аймаг	5	7	12	4.3%
Сэлэнгэ аймаг	7	12	19	6.9%
Төв аймаг	18	7	25	9.1%
Увс аймаг	4	8	12	4.3%
Ховд аймаг	1	7	8	2.9%
Хөвсгөл аймаг	2	10	12	4.3%
Хэнтий аймаг	3	10	13	4.7%

Активын бүтэц, бүрэлдэхүүн, өөрчлөлт

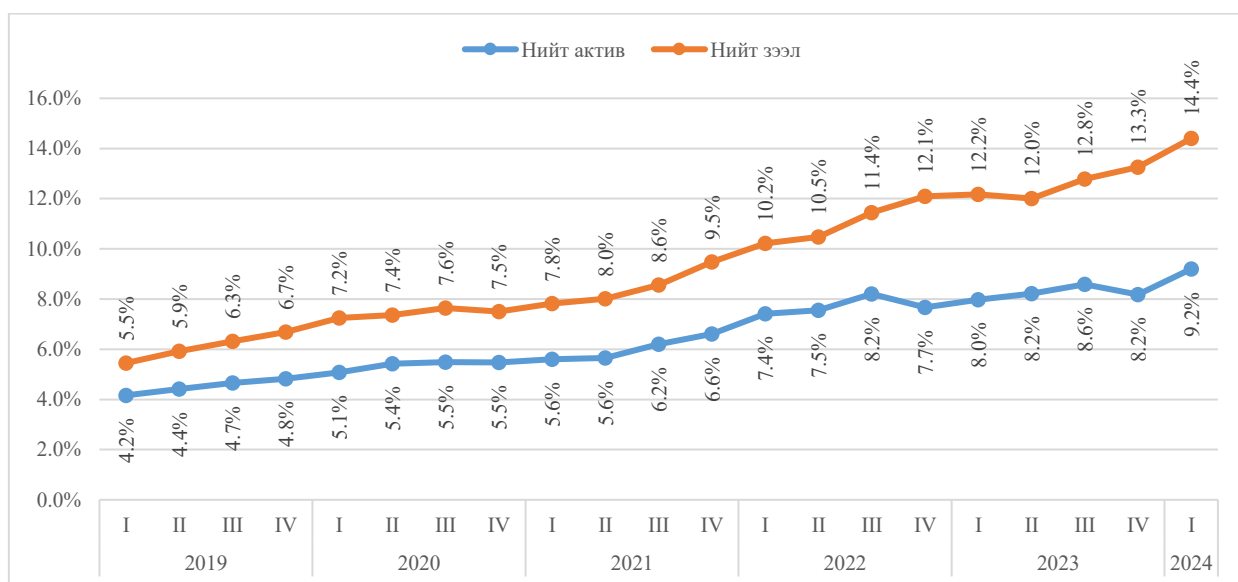
2024 оны I улирлын байдлаар банк бус санхүүгийн салбарын нийт хөрөнгө 5.1 их наяд төгрөгт хүрсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 36.7 хувиар буюу 1.4 их наяд төгрөгөөр өсжээ. Активын өсөлтийн 98.4 хувийг цэвэр зээлийн өсөлт бүрдүүлж байна. Активын үзүүлэлтүүдийг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулж үзвэл:

Хүснэгт 10 Активын үзүүлэлтүүд /сая төгрөгөөр/

Активын үзүүлэлтүүд	2023-I		2024-I		Өөрчлөлт	
	Дүн	Хувь	Дүн	Хувь	Дүн	Хувь
САНХҮҮГИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	3,583,745.1	96.8%	4,819,018.8	95.2%	1,235,273.7	34.5%
Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө	513,663.2	13.9%	588,166.5	11.6%	74,503.3	14.5%
Хөрөнгө оруулалт	33,245.3	0.9%	57,563.6	1.1%	24,318.3	73.1%
Зээл (цэврээр)	2,698,572.6	72.9%	4,037,422.8	79.8%	1,338,850.2	49.6%
Факторингийн тооцооны авлага (цэврээр)	9,639.7	0.3%	20,874.4	0.4%	11,234.7	116.5%
Үүсмэл санхүүгийн хөрөнгө	-	-	1,651.7	0.0%	1,651.7	0.0%
Бусад санхүүгийн хөрөнгө	328,624.3	8.9%	113,339.8	2.2%	(215,284.5)	-65.5%
САНХҮҮГИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	118,332.7	3.2%	243,113.6	4.8%	124,780.9	105.4%
Санхүүгийн бус бусад хөрөнгө	-	-	92,208.3	1.8%	92,208.3	0.0%
Үндсэн хөрөнгө (цэврээр)	118,332.7	3.2%	150,905.3	3.0%	32,572.6	27.5%
НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	3,702,077.8	100.0%	5,062,132.4	100.0%	1,360,054.6	36.7%

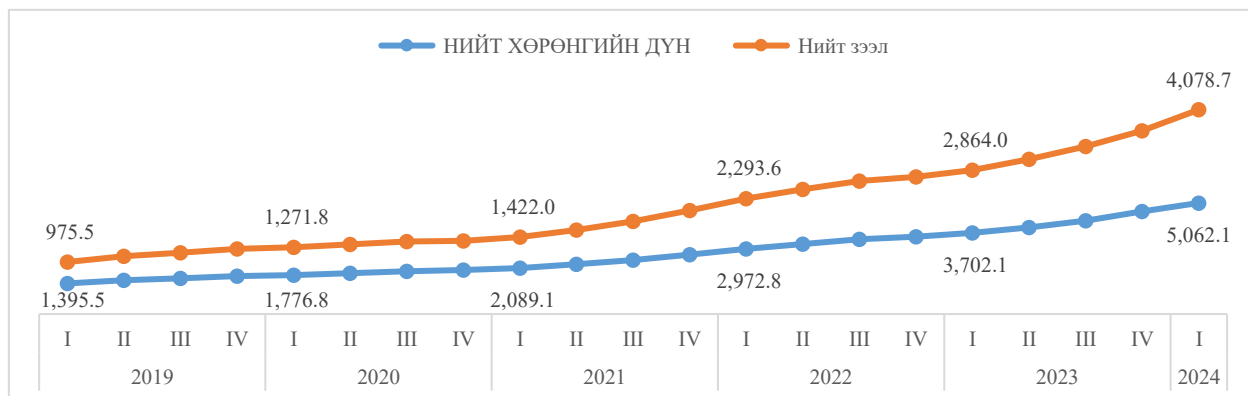
2024 оны I улирлын байдлаар ББСБ-уудын нийт актив банкны салбарын нийт активын 9.2 хувьтай, нийт зээлийн үлдэгдэл 14.4 хувьтай тэнцэж байна.

Зураг 1 Банкны салбарт эзлэх хувь (нийт актив, зээл)



Сүүлийн 5 жилийн активын үзүүлэлтийг харвал салбарын нийт актив 2019 оны мөн үед 1.4 их наяд төгрөг байсан бол 2024 оны I улирлын байдлаар 3.6 дахин өсөж 5.1 их наяд төгрөгт хүрчээ. Энэ нь нийт зээлийн үлдэгдэл 4.4 дахин өссөнтэй холбоотой.

Зураг 2 Активын үзүүлэлтүүд сүүлийн 5 жилийн байдлаар /тэрбум төгрөгөөр/



Салбарын нийт хөрөнгийн 97.6 хувь буюу 2.5 тэрбум төгрөг ба түүнээс дээш хөрөнгөтэй 372 ББСБ, 0.9 хувь буюу 1.9-2.5 тэрбум төгрөг хүртэлх активтай 20 ББСБ байгаа бол нийт салбарын хөрөнгийн 1.5 хувийг 1.9 тэрбум төгрөг хүртэлх активтай 139 ББСБ-ын хөрөнгө бүрдүүлж байна.

Хүснэгт 11 Активын интервал /тэрбум төгрөгөөр/

Интервал	Нийт		Эзлэх хувь		Дархан, Эрдэнэт		Бусад аймаг, сумд		ЗГВА	
	Актив	ББСБ тоо	Актив	ББСБ тоо	Актив	ББСБ тоо	Актив	ББСБ тоо	Актив	ББСБ тоо
5.0 тэрбумаас дээш	4,177.2	137	82.5%	25.8%	11.3	1	6.9	1	-	-
2.5-5.0 тэрбум	763.0	235	15.1%	44.3%	10.6	3	11.4	3	5.4	2
1.9-2.5 тэрбум	45.8	20	0.9%	3.8%	-	-	4.4	2	4.5	2
1.4-1.9 тэрбум	11.4	7	0.2%	1.3%	2.9	2	4.9	3	-	-
0.6-1.4 тэрбум	32.1	32	0.6%	6.0%	8.8	10	13.7	13	7.2	7
0.6 тэрбум хүртэлх	32.7	100	0.6%	18.8%	-	-	16.6	55	16.1	45
НИЙТ	5,062.1	531	100.0%	100.0%	33.6	16	57.9	77	33.1	56

Салбарын хамгийн өндөр активтай 20 ББСБ-ын актив 2.8 их наяд төгрөг байгаа нь нийт активын 55.4 хувийг, нийт зээлийн үлдэгдэл 2.4 их наяд төгрөг байгаа нь нийт зээлийн үлдэгдлийн 57.5 хувийг бүрдүүлж байна.

Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө

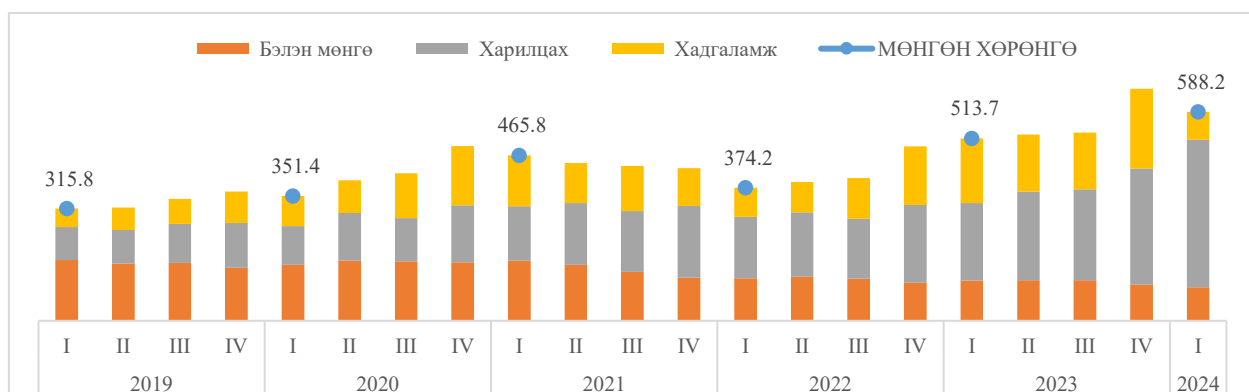
Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл өмнөх оны мөн үеэс 74.5 тэрбум төгрөгөөр буюу 14.5 хувиар өсөж 588.2 тэрбум төгрөгийн үлдэгдэлтэй гарсан байна. Бүтцээр нь авч үзвэл 16.1% нь бэлэн мөнгө, 70.6% нь 3 хүртэлх сарын хугацаатай банк, санхүүгийн байгууллагад байршуулсан мөнгө, 1.0% нь мөнгөн хөрөнгөд хуримтлуулж тооцсон хүүгийн авлага, 12.4% нь 3-аас дээш сарын хугацаатай банк, санхүүгийн байгууллагад байршиж байна.

Хүснэгт 12 Мөнгөн хөрөнгийн бүтэц /тэрбум төгрөгөөр/

	Дүн	Итгэлшлэлтэй	Уламжлалт	Финтек	ЗГВ	УБ	ХОН	ХК	ГХО
Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө	588.2	301.1	352.7	235.5	28.0	572.6	15.6	88.4	93.8
Бэлэн мөнгө	94.4	5.8	90.5	4.0	20.6	86.6	7.9	0.3	4.3
Банк, санхүүгийн байгууллагад байршуулсан мөнгө (3 хүртэлх сарын хугацаатай)	415.0	244.9	230.6	184.5	7.1	408.4	6.6	87.9	85.4
Мөнгөн хөрөнгөнд хуримтлуулж тооцсон хүүгийн авлага	5.6	5.0	1.5	4.2	-	5.6	0.0	0.2	0.2
Банк, санхүүгийн байгууллагад байршуулсан хөрөнгө (3-аас дээш сарын хугацаатай)	73.1	45.4	30.2	42.8	0.3	72.1	1.0	(0.0)	3.9

ББСБ-уудын мөнгөн хөрөнгийн бүтцийг авч үзвэл 25.6% нь уламжлалт үйл ажиллагаа явуулж байгаа ББСБ-уудын мөнгөн хөрөнгө, 1.7% нь финтек ББСБ-уудын мөнгөн хөрөнгө байгаа бол эрхэлж буй үйл ажиллагааны онцлогоос хамаарч гадаад валютын арилжаа дагнан эрхэлж буй ББСБ-уудын 73.6% нь бэлэн мөнгө хэлбэрээр тус тус байршиж байна.

Зураг 3 Мөнгөн хөрөнгийн бүтэц сүүлийн 5 жилийн байдлаар /тэрбум төгрөгөөр/



Хөрөнгө оруулалт

ББСБ-уудын хөрөнгө оруулалт өмнөх оны мөн үеэс 73.1% буюу 24.3 тэрбум төгрөгөөр өсөж, 2024 оны I улирлын байдлаар 25 ББСБ 57.6 тэрбум төгрөгийн хөрөнгө оруулалтын үлдэгдэлтэй гарсан байна. Хөрөнгө оруулалтын 0.7% буюу 409.3 сая төгрөгийг хадгаламжийн сертификат, 99.3% буюу 57.2 тэрбум төгрөгийг үнэт цаасаарх хөрөнгө оруулалт бүрдүүлж байна.

Хүснэгт 13 Богино хугацаат хөрөнгө оруулалтын бүтэц /сая төгрөгөөр/

	Дүн	Итгэлцэл	Уламжлалт	Финтек	ЗГВ	УБ	ХОН	ХК	ГХО
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ	57,563.6	53,924.6	5,960.9	51,602.7	1.0	56,465.6	1,097.9	24,061.0	19,293.5
Хадгаламжийн сертификат	409.3	399.3	409.3	-	-	409.3	-	-	-
Үнэт цаас	57,154.3	53,525.3	5,551.6	51,602.7	1.0	56,056.3	1,097.9	24,061.0	19,293.5
Ашиг, алдагдлаар дамжуулан бодит үнэ цэнээр илэрхийлэх үнэт цаас	37,964.8	35,165.5	3,632.2	34,332.6	1.0	36,866.9	1,097.9	16,125.3	16,125.3
Хорогдуулсан өртгөөр илэрхийлсэн үнэт цаас	15,058.9	15,058.9	1,075.0	13,983.9	-	15,058.9	-	4,663.9	-
Бусад дэлгэрэнгүй орлогоор дамжуулан бодит үнэ цэнээр илэрхийлэх үнэт цаас	3,120.1	3,119.1	2.0	3,118.1	-	3,120.1	-	3,118.1	3,118.1
Барьцаанд байгаа үнэт цаас	399.4	-	399.4	-	-	399.4	-	-	-
Үнэт цаасанд хуримтлуулж тооцсон хүүгийн авлага	721.5	292.2	443.0	278.6	-	721.5	-	153.8	50.2
(Үнэт цаасны эрсдэлийн сан)	110.4	110.4	-	110.4	-	110.4	-	-	-

Тайлант улиралд богино хугацаат санхүүгийн хэрэгсэлд хөрөнгө оруулалт хийх тусгай зөвшөөрөлтэй 37 ББСБ бүртгэлтэй байгаа хэдий ч 32 ББСБ санхүүгийн тайлангаар хөрөнгө оруулалтын үлдэгдэлтэй гарсан ба эдгээрийн 25 ББСБ нь тусгай зөвшөөрөлтэй байна.

Засгийн газрын бондыг эрсдэлгүй гэж үзэн СЗХ-оос тухайн төрлийн бондыг тусгай зөвшөөрөлгүйгээр авах боломжтой гэж үзсэн хэдий ч санхүүгийн тайлангийн Засгийн газрын үнэт цаас хэсэгт бүртгэсэн дүн байхгүй байна. Иймээс 7 ББСБ тусгай зөвшөөрөлгүй энэхүү үйл ажиллагааг эрхэлсэн байгаа тул Зөрчлийн тухай хуульд заасны дагуу холбогдох арга хэмжээг авч ажиллах шаардлагатай байна.

Зээл

Нийт зээлийн хэмжээ өмнөх оны мөн үеэс 49.6% буюу 1.3 тэрбум төгрөгөөр өсөж 2024 оны I улирлын байдлаар 4.2 их наяд төгрөгт хүрсэн бөгөөд үүнд 212.0 тэрбум төгрөгийн эрсдэлийн сан байгуулж, 4.0 их наяд төгрөгийн цэвэр зээлийн үлдэгдэлтэй гарсан байна.

Хүснэгт 14 Зээлийн бүтэц /тэрбум төгрөгөөр/

	Дүн	Итгэлцэлтэй	Уламжлалт	Финтек	ЗГВ	УБ	ХОН	ХК	ГХО
Зээл (цэврээр)	4,037,422.77	2,820,889.15	1,774,443.13	2,262,979.65	1,914.00	3,968,733.16	68,689.62	775,033.52	638,296.22
Зээл	4,249,455.86	2,955,105.91	1,878,710.91	2,370,744.95	2,028.53	4,174,127.19	75,328.67	801,784.67	660,038.96
Хэвийн зээл	3,644,912.49	2,575,937.15	1,569,149.13	2,075,763.36	1,852.58	3,582,770.96	62,141.53	709,109.85	578,653.56
Анхаарал хандуулах зээл	151,836.31	105,758.09	70,663.90	81,172.40	0.55	149,864.97	1,971.34	30,741.93	26,735.04
Чанаргүй зээл	281,997.60	174,251.48	146,604.25	135,393.35	175.40	273,310.38	8,687.22	37,072.83	32,118.40
-Хэвийн бус зээл	74,497.58	47,076.03	39,172.82	35,324.76	78.33	72,587.57	1,910.01	14,654.21	11,760.37
-Эргэлзээтэй зээл	68,733.89	45,692.09	33,326.00	35,407.89	4.30	67,168.55	1,565.33	9,389.85	6,255.72
-Муу зээл	138,766.14	81,483.36	74,105.43	64,660.71	92.77	133,554.26	5,211.88	13,028.77	14,102.31
(ЗЭС)	212,033.09	134,216.76	104,267.78	107,765.31	114.53	205,394.04	6,639.05	26,751.15	21,742.74
Зээлийн хойшлогдсон төлбөр	185.95	25.22	160.73	25.22	-	185.95	-	-	-
Зээлд хуримтлуулж тооцсон хүүгийн авлага	170,895.41	99,184.40	92,454.35	78,441.06	-	168,366.82	2,528.58	24,860.06	22,531.97
Зах зээлийн хүүгийн түвшнээс доогуур хүүтэйгээр олгосон зээлийн бодит үнийн залруулга	-	-	-	-	-	-	-	-	-

(Финтек ББСБ-ууд уламжлалт зээл давхар олгодог болно)

Шинэчлэн баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн журамд зааснаар “Санхүүгийн тайланд зээлийг хорогдуулсан өртгөөр хэмжиж, тайлагнана. Зээлийн хорогдуулсан өртөг нь зээлийг анх хүлээн зөвшөөрч хэмжсэн дүнгээс буцаан төлсөн зээлийн үндсэн төлбөрийн төлөлтийг хасаж, хойшлогдсон орлого, зардлыг үр ашигт хүүгийн аргаар хорогдуулан хуримтлуулсан дүнг хасах, эсхүл нэмж, зээлийн эрсдэлийн санг хассан дүн байна” гэж тодорхойлсон.

Гадаад валютын арилжаа дагнан эрхэлдэг 1 ББСБ 2.0 тэрбум төгрөгийн зээлийн үлдэгдэлтэй гарсан ба тухайн ББСБ-ын зээлийн үйлчилгээний тусгай зөвшөөрлийг 2024.03.20-ны өдрийн тогтоолоор хүчингүй болгосон байна. Тайлант улиралд ББСБ-ууд 2.5 их наяд төгрөгийн зээлийг 3.6 хувийн жигнэсэн дундаж хүүтэйгээр олгож, 2.1 их наяд төгрөгийн зээл эргэн төлөгдөж, 2024 оны I улирлын байдлаар 1.8 сая зээлдэгчийн 4.1 их наяд төгрөгийн зээлийн үлдэгдэлтэй гарсан байна.

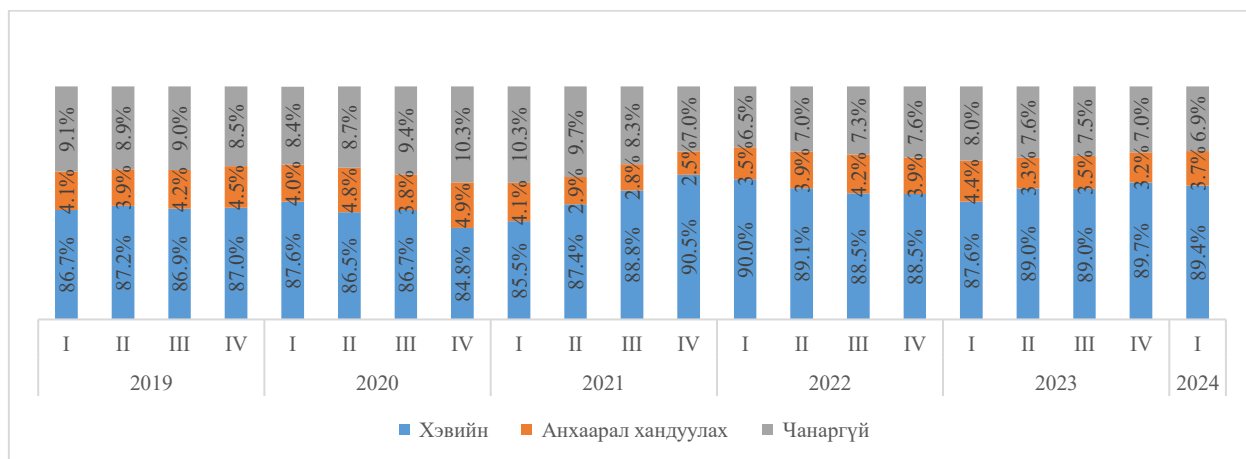
Зураг 4 Зээлийн багцын чанар /тэрбум төгрөгөөр/



(Нийт зээлийн үлдэгдлийг зээлийн багцын нийлбэрээр тооцсон)

Зээлийн багцын 89.4 хувийг буюу 3.6 их наяд төгрөгийг хэвийн зээл, 3.7 хувийг буюу 151.8 тэрбум төгрөгийг анхаарал хандуулах зээл, 6.9 хувийг буюу 282.0 тэрбум төгрөгийг чанаргүй зээлийн үлдэгдэл бүрдүүлж байна.

Зураг 5 Зээлийн багцын чанар /хувиар/



Нийт зээлд эзлэх хэвийн зээлийн хэмжээ өмнөх оны мөн үеэс 1.7 пунктээр өссөн бол анхаарал хандуулах болон чанаргүй зээлийн хэмжээ харгалзан 0.7, 1.0 пунктээр буурсан байна. Анхаарал хандуулах болон чанаргүй зээлийн 433.8 тэрбум төгрөгийн үлдэгдлийн 48.9%-д буюу 212.0 тэрбум төгрөгийн зээлийн эрсдэлийн сан байгуулсан байна.

2024 оны I улирлын байдлаар нийт зээлд эзлэх анхаарал хандуулах болон чанаргүй зээлийн хэмжээ 10.6% байна.

Олгосон зээлийн 91.1% буюу 1.3 их наяд төгрөгийн зээлийг иргэдэд, 8.9% буюу 127.8 тэрбум төгрөгийн зээлийг хуулийн этгээдэд олгосон байгаа бол 91.2% буюу 1.2 их наяд төгрөг нь иргэдээс, 8.8% нь буюу 113.0 тэрбум төгрөг нь хуулийн этгээдээс эргэн төлөгдсөн байна.

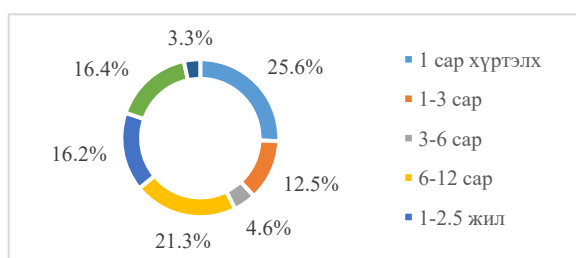
Хүснэгт 15 Олгосон болон төлөгдсөн зээл салбараар /сая төгрөгөөр/

№	Зээлийн эдийн засгийн ангилал	Олгосон зээл		Төлөгдсөн зээл		Зээлийн үлдэгдэл	
		Дүн	Хувь	Дүн	Хувь	Дүн	Хувь
1.	Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	12,353.7	0.49%	8,380.8	0.4%	37,803.5	0.9%
2.	Уул уурхай, олборлолт	9,227.4	0.4%	7,057.0	0.3%	59,025.7	1.4%
3.	Боловсруулах үйлдвэрлэл	9,363.0	0.4%	9,504.3	0.5%	33,510.5	0.8%
4.	Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалтын хангамж	1,106.9	0.0%	802.9	0.0%	5,553.7	0.1%
5.	Усан хангамж, бохир ус, хог хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	383.0	0.0%	366.9	0.0%	2,041.2	0.1%
6.	Барилга	50,490.0	2.0%	53,014.7	2.5%	238,417.3	5.8%
7.	Бөөний болон жижиглэн худалдаа	187,030.0	7.5%	154,211.1	7.3%	428,981.7	10.5%
8.	Машин мотоциклийн засвар үйлчилгээ	41,684.6	1.7%	36,988.8	1.8%	104,216.9	2.6%
9.	Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	42,024.2	1.7%	23,274.5	1.1%	142,840.0	3.5%
10.	Байр сууц болон хоол хүнсээр үйлчлэх үйл ажиллагаа	28,255.5	1.1%	22,147.8	1.0%	119,571.2	2.9%
11.	Мэдээлэл холбоо	2,885.8	0.1%	3,403.1	0.2%	11,922.8	0.3%
12.	Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	51,900.9	2.1%	40,716.9	1.9%	76,557.3	1.9%
13.	Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа	6,777.8	0.3%	7,025.7	0.3%	29,125.1	0.7%
14.	Мэргэжлийн, шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	1,373.6	0.1%	1,257.0	0.1%	4,228.7	0.1%
15.	Захиргааны болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	7,125.2	0.3%	6,581.7	0.3%	19,801.9	0.5%
16.	Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал	1,094.0	0.0%	733.7	0.0%	2,567.9	0.1%
17.	Боловсрол	6,622.6	0.3%	21,168.4	1.0%	17,121.5	0.4%
18.	Хүний эрүүл мэнд, нийгмийн үйл ажиллагаа	6,142.4	0.2%	3,961.8	0.2%	16,533.5	0.4%
19.	Бусад	2,040,900.1	81.4%	1,709,337.4	81.0%	2,728,926.1	66.9%
	<i>Иргэнд олгосон зээл</i>	2,317,408.6	92.4%	1,952,607.0	92.5%	3,613,103.4	88.6%
	<i>Хуулийн этгээдэд олгосон зээл</i>	189,332.3	7.6%	157,327.4	7.5%	465,643.0	11.4%
	НИЙТ	2,506,740.9	100.0%	2,109,934.4	100.0%	4,078,746.4	100.0%

Сангийн сайд, Үндэсний статистикийн хорооны дарга нарын хамтарсан 2018 оны 12-р сарын 31-ний өдрийн 319/А/16 тоот тушаалаар баталсан “Эдийн засгийн бүх төрлийн үйл ажиллагааны салбарын ангилал”-аар нийт олгосон зээлийн 81.4% буюу 2.0 их наяд төгрөг нь бусад ангилалд /ихэвчлэн хэрэглээний зээл/, 7.5% буюу 187.0 тэрбум төгрөг нь бөөний болон жижиглэн худалдааны салбарт олгогдсон бол нийт төлөгдсөн зээлийн 81.0% буюу 1.7 их наяд төгрөг нь бусад ангиллын зээлээс, 7.3% буюу 154.2 тэрбум төгрөг нь бөөний болон жижиглэн худалдааны салбарт олгосон зээлээс эргэн төлөгджээ.

Тайлант улиралд олгосон 2.1 их наяд төгрөгийн зээлийг хугацааны ангиллаар харвал 1 сар хүртэлх хугацаатай олгосон зээл нийт зээлийн 25.6 хувийг, 6-12 сарын хугацаатай олгосон зээл нийт зээлийн 21.3 хувийг буюу хамгийн өндөр хувийг бүрдүүлж байна.

Зураг 6 Олгосон зээл /хугацааны ангиллаар/



Нийт зээлийн үлдэгдлийн ангиллаас харахад 4.1 их наядын зээлийн 54.4 хувийг иргэний хэрэглээний зээлийн үлдэгдэл, үүнээс 22.2 хувийг автомашинд зориулсан зээлийн үлдэгдэл, 9.6 хувийг хуулийн этгээдийн бизнесийн зээлийн үлдэгдэл бүрдүүлж байна.

Хүснэгт 16 Зээлийн ангилал /тэрбум төгрөгөөр/

Зээлийн ангиллаар	Олгосон зээл		Төлөгдсөн зээл		Зээлийн үлдэгдэл	
	Дүн	Нийт дүнд эзлэх хувь	Дүн	Нийт дүнд эзлэх хувь	Дүн	Нийт дүнд эзлэх хувь
Иргэнд олгосон зээл	2,317.4	92.4%	1,952.6	92.5%	3,613.1	88.6%
Хэрэглээнд зориулсан зээл	1,723.4	68.7%	1,445.5	68.5%	2,220.3	54.4%
<i>Үүнээс: Автомашинд зориулсан зээл</i>	<i>327.7</i>	<i>13.1%</i>	<i>206.3</i>	<i>9.8%</i>	<i>906.6</i>	<i>22.2%</i>
Бизнес зориулсан зээл	303.9	12.1%	252.8	12.0%	824.6	20.2%
Үл хөдлөх эд хөрөнгөд зориулсан зээл	32.4	1.3%	36.3	1.7%	154.2	3.8%
Бусад зээл	257.7	10.3%	218.0	10.3%	414.0	10.1%
Хуулийн этгээдэд олгосон зээл	189.3	7.6%	157.3	7.5%	465.6	11.4%

Бизнесийн зээл	150.5	6.0%	118.6	5.6%	392.1	9.6%
Автомашинны зээл	2.7	0.1%	3.7	0.2%	9.9	0.2%
Үл хөдлөх эд хөрөнгийн зээл	1.7	0.1%	0.9	0.0%	10.7	0.3%
Бусад зээл	34.4	1.4%	34.1	1.6%	52.9	1.3%
НИЙТ	2,506.7	100.0%	2,109.9	100.0%	4,078.7	100.0%

Цахим зээл

Санхүүгийн үйлчилгээнд техник технологийг ашиглаж, шинэ төрлийн үйлчилгээ бий болгон, уламжлалт зээлийн үйлчилгээг хялбар, түргэн, шуурхай болгож буй финтек зээлийн үйлчилгээг 2024 оны I улирлын байдлаар 50 ББСБ үзүүлж байна.

Тайлбар: Жилийн эцсийн байдлаар 55 ББСБ финтек зээлийн үйлчилгээ үзүүлж байсан бол 5 ББСБ тогтоосон хугацаанд зөвшөөрөл аваагүй тул бүртгэлээс хасаж холбогдох арга хэмжээг авч ажиллах шаардлагатай.

Хүснэгт 17 Зээлийн ангилал (мянган төгрөгөөр)

	Зээлийн дүн	Нийт дүнд эзлэх хувь	Зээлдэгчдийн тоо	Нийт дүнд эзлэх хувь	Дундаж зээл
Уламжлалт	3,244,263,082.4	79.5%	284,916.0	15.8%	11,386.7
Цахим зээл	834,483,315.8	20.5%	1,516,026	84.2%	550.4
Нийт	4,078,746,398.1	100.0%	1,800,942	100.0%	2,264.8

2024 оны I улирлын байдлаар эдгээр ББСБ-ууд зөвхөн аппликэйшний 1.5 сая зээлдэгчийн 834.5 тэрбум төгрөгийн зээлийн үлдэгдэлтэй байгаа нь нийт зээлдэгчийн 84.2 хувь, нийт зээлийн үлдэгдлийн 20.5 хувийг бүрдүүлж байна. Зөвхөн аппликэйшнээр нэг зээлдэгчид дунджаар 550.4 мянган төгрөгийн зээл олгосон байгаа нь уламжлалт зээлийн дунджаас 20.7 дахин бага байна.

2024 оны I улирлын байдлаар “[Банк бус санхүүгийн зээлийн үйл ажиллагааны журам](#)”-д заасан шаардлагыг хангаж Санхүүгийн зохицуулах хороонд бүртгүүлсэн 50 ББСБ байна. 2023 оны жилийн эцсийн байдлаар 55 ББСБ финтек зээлийн үйлчилгээ үзүүлж байсан бол 5 ББСБ тогтоосон хугацаанд зөвшөөрөл аваагүй тул бүртгэлээс хассан. Иймд тухайн 5 ББСБ-д Зөрчлийн тухай хуульд заасны дагуу холбогдох арга хэмжээг авч ажиллах шаардлагатай.

Хүснэгт 18 Цахим зээл олгож байгаа ББСБ-ууд

№	Финтек	Апп нэр	Бүртгүүлсэн огноо
1	"Лэндмн ББСБ" ХХК	LendMN	2023.06.20-№7/2550
2	"Соно финтек ББСБ" ХХК	Sono Mongolia	2023.03.03-№7/895
3	"Мобифинанс ББСБ" ХХК	Monpay	2023.06.20-№7/2540
4	"Инвекор хэтэвч ББСБ" ХХК	Pocket.mn	2023.05.08-№7/1871
5	"Тус финтек ББСБ" ХХК	Tus fintech	2023.05.19-№7/2125
6	"ТОКИ ББСБ" ХХК	Toki	2023.06.20-№7/2549
7	"Кэйш флов финанс ББСБ" ХХК	Tugrug App	2024.02.21-№7/632
8	"Инвекор ББСБ" ХХК	InvesCore	2023.08.25-№7/3350
9	"Таван богд финанс ББСБ" ХХК	PayOn.mn	2023.07.04-№7/2826
10	"Нөмөр кредит ББСБ" ХХК	Numur	2023.03.03-№7/890
11	"Сэндли ББСБ" ХХК	Sendly	2023.07.04-№7/2821
12	"Ардкредит ББСБ" ХХК	Ard	2023.12.22-№7/4873
13	"Нэт капитал финанс корпораци ББСБ" ХХК	NetPay	2023.07.04-№7/2825
14	"Омни капитал ББСБ" ХХК	Moni	2023.07.05-№7/2869
15	"Хатан суудал инвест ББСБ" ХХК	Zeely	2023.03.03-№7/894
16	"Ашид капитал ББСБ" ХХК	Simple.mn	2023.11.10-№7/4317
17	"Дэвжих нэхий ББСБ" ХХК	Money-T	2023.12.22-№7/4870
18	"Очир ундраа ОМЗ ББСБ" ХХК	Opay MN	2023.08.25-№7/3351
19	"Бизнес-Инвест девелопмент ББСБ" ХХК	BiD	2023.08.25-№7/3353
20	"Ньюстар финанс ББСБ" ХХК	Lite+	2023.06.20-№7/2553
21	"Номин юнити ББСБ" ХХК	Nsf.mn	2023.06.20-№7/2552
22	"Номин юнити ББСБ" ХХК	OmniWay	2024.02.21-№7/634
23	"Гэрэлфинанс ББСБ" ХХК	Gerel	2023.05.08-№7/1872
24	"Энт кредит инвестмент ББСБ" ХХК	EntCreditMN	2023.03.03-№7/891
25	"Мөнгөнзоос кредит ББСБ" ХХК	Pocket.mn	2023.05.24-нд мэдэгдсэн.
26	"Цогзолфинанс ББСБ" ХХК	Pocket.mn	2023.05.23-нд мэдэгдсэн.
27	"Говьфинанс ББСБ" ХХК	CashOne	2023.08.25-№7/3354
28	"Грийн-Инвестмент ББСБ" ХХК	Gate.mn	2023.07.04-№7/2827
29	"Финрүүт-инвестмент ББСБ" ХХК	Pocket.mn	2023.05.24-нд мэдэгдсэн.
30	"Жи Эс Би капитал ББСБ" ХХК	Prime	2024.02.21-№7/631
31	"Хас хаан ББСБ" ХХК	ХАСХААН	2023.06.20-№7/2551
32	"Их Монгол кредит ББСБ" ХХК	Ikh Mongol Credit	2024.02.21-№7/633
33	"Гурван зуун жар финанс ББСБ" ХХК	Minu pay	2023.07.04-№7/2822

33	"Жи би си си ББСБ" ХХК	E-zeel	2023.03.03-№7/889
34	"Зээл Эм Эн платформ ББСБ" ХХК	Zeel.mn	2023.07.04-№7/2828
35	"Нанокапитал ББСБ" ХХК	Nano Capital	2023.07.04-№7/2824
36	"Монголиа импакт финанс ББСБ" ХХК	Qmoni	2023.08.25-№7/3356
37	"Есөн финанс ББСБ" ХХК	MetaLend	2023.08.25-№7/3352
38	"Онч-Энх ББСБ" ХХК	Ugloo	2023.03.30-№7/1297
39	"Инвеско фонд ББСБ" ХХК	IF.mn	2023.08.25-№7/3349
40	"Изи пэй норбула ББСБ" ХХК	Easypay.mn	2023.12.22-№7/4867
41	"Микрокредит ББСБ" ХХК	Easy	2023.12.22-№7/4871
42	"Гоулдман инвестмент групп ББСБ" ХХК	Goldpay	2023.08.25-№7/3355
43	"Дарь финанс ББСБ" ХХК	Pocket.mn	2024.03.01-нд мэдэгдсэн.
44	"Есөн эрдэнэ финанс ББСБ" ХХК	Leasing.mn	2023.03.30-№7/1298
45	"Магна профит энд инвестмент ББСБ" ХХК	Magna.mn	2024.02.21-№7/635
46	"Си И Си инвестмент ББСБ" ХХК	Pocket.mn	2024.04.24-нд мэдэгдсэн.
47	"Соломон инвестментс ББСБ" ХХК	M credit	2023.11.10-№7/4319
48	"Сэнд эм эн ББСБ" ХХК	SendMN	2024.02.21-№7/636
49	"Франкфурт капитал ББСБ" ХХК	Nar app	2023.07.04-№7/2823
50	"Эс ай си эй финанс ББСБ" ХХК	Khanguud	2023.12.22-№7/4872

Нийт

*/"Инвекор ББСБ" ХК-ийн Pocket аппликэйшнд бүртгэлтэй 7 ББСБ байна.
Зөвхөн аппликэйшнээр зээл олгож байгаа 7 ББСБ-ыг саарлаар тэмдэглэв/*

Ногоон зээл

Тайлант хугацаанд 16 ББСБ 370,625 зээлдэгчид 187.3 тэрбум төгрөгийн зээлийг дунджаар 2.0 хувийн хүүтэйгээр олгож, 22 ББСБ-ын 565,807 зээлдэгчээс 151.4 тэрбум төгрөгийн зээл эргэн төлөгдөж, 2024 оны I улирлын байдлаар 26 ББСБ 183,608 зээлдэгчийн 249.5 тэрбум төгрөгийн “ногоон” зээлийн үлдэгдэлтэй гарчээ. Энэ нь салбарын нийт зээлийн үлдэгдлийн 6.1%-тай тэнцэж байна.

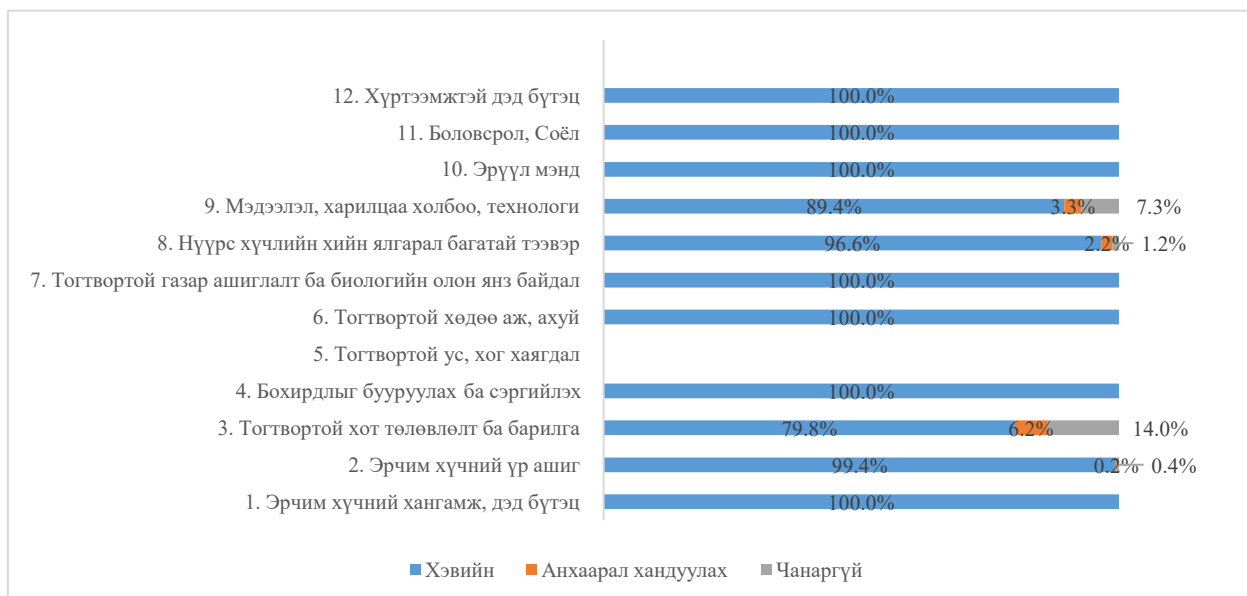
Хүснэгт 19 Ногоон зээлийн тайлан /сая төгрөгөөр/

НОГООН ТАКСОНОМИ ҮНДСЭН 12 АНГИЛАЛ	Олгосон зээлийн		Төлөгдсөн зээлийн		Зээлийн эцсийн үлдэгдлийн	
	Дүн	Зээлдэгчдийн тоо	Дүн	Зээлдэгчдийн тоо	Дүн	Зээлдэгчдийн тоо
1. Эрчим хүчний хангамж, дэд бүтэц	-	-	155.5	24	52.1	13
2. Эрчим хүчний үр ашиг	70.8	17.0	36.7	38	281.7	80
3. Тогтвортой хот төлөвлөлт ба барилга	1,446.4	128.0	1,528.4	160	8,601.0	727
4. Бохирдлыг бууруулах ба сэргийлэх	5,857.2	47.0	2,137.6	114	15,150.4	115
5. Тогтвортой ус, хог хаягдал	-	-	209.3	1	-	-
6. Тогтвортой хөдөө аж, ахуй	1,232.0	22.0	1,268.2	58	6,456.5	736
7. Тогтвортой газар ашиглалт ба биологийн олон янз байдал	370.6	3.0	177.4	5	1,003.4	10
8. Нүүрс хүчлийн хийн ялгарал багатай тээвэр	27,665.2	1,870.0	15,651.1	5,216	98,673.8	4,831
8.1.Цахилгаан тээврийн хэрэгсэл	-	-	116.0	9	446.1	23
8.2.Хосолсон хөдөлгүүрт тээврийн хэрэгсэл	27,665.2	1,870.0	15,371.6	5,202	96,371.0	4,803
8.3.Хэмнэлттэй тээврийн хэрэгсэл	-	-	-	-	-	-
8.4.Дугуй, скүүтэр	-	-	-	-	-	-
8.5.Бусад	-	-	163.4	5	1,856.7	5
9. Мэдээлэл, харилцаа холбоо, технологи	149,733.1	368,534.0	127,778.3	560,186	109,158.6	177,091
10. Эрүүл мэнд	-	-	280.6	2	263.5	1
11. Боловсрол, Соёл	200.0	2.0	-	-	200.0	2
12. Хүртээмжтэй дэд бүтэц	704.0	2.0	2,165.4	3	9,704.5	2
НИЙТ	187,279.3	370,625.0	151,388.5	565,807.0	249,545.6	183,608.0

Ногоон зээлийн үлдэгдлийн 43.7% буюу 109.2 тэрбум төгрөгийг мэдээлэл, харилцаа холбоо, технологийн салбарт олгосон зээлийн үлдэгдэл, 39.5% буюу 98.7 тэрбум төгрөгийг нүүрс хүчлийн хий ялгарал багатай тээвэрт олгосон зээлийн үлдэгдэл бүрдүүлж байна. Тогтвортой ус, хог хаягдлын салбарт зээлийн үлдэгдэл байхгүй байна.

Нийт зээлийн үлдэгдлийн 93.3% нь хэвийн, 2.5% нь анхаарал хандуулах, 4.2% нь чанаргүй ангилалд ангилагдсан ба Тогтвортой хот төлөвлөлт ба барилгын салбарын зээлийн үлдэгдэл хамгийн их буюу 14.0% нь чанаргүй ангилалд ангилагдсан байна.

Зураг 7 Ногоон зээлийн багцын чанар /ногоон таксономийн 12 ангиллаар/



Факторингийн тооцооны авлага

Факторингийн тооцооны авлага өмнөх оны мөн үеэс 2.1 дахин буюу 12.8 тэрбум төгрөгөөр өсөж, 17 ББСБ 22.5 тэрбум төгрөгийн үлдэгдэлтэй гарчээ. 2024 оны I улирлын байдлаар 659.4 тэрбум төгрөгийн хүүгийн авлага хуримтлуулан бүртгэсэн байна. Нийт 2.3 тэрбум төгрөгийн анхаарал хандуулах болон чанаргүй факторингийн үлдэгдэлд 1.7 тэрбум төгрөгийн эрсдэлийн сан байгуулж, 20.9 тэрбум төгрөгийн цэвэр үлдэгдэлтэй гарчээ.

Хүснэгт 20 Факторингийн тооцооны авлагын ангилал /сая төгрөгөөр/

Нийт факторингийн тооцооны авлага	2023-I		2024-I		Өөрчлөлт	
	Нийт дүн	Эзлэх хувь	Нийт дүн	Эзлэх хувь	Дүн	Хувь
Хэвийн	9,023.9	92.2%	19,610.0	87.0%	10,586.1	2.2
Анхаарал хандуулах	275.8	2.8%	339.0	1.5%	63.2	22.9%
Чанаргүй	487.6	5.0%	1,943.4	8.6%	1,455.8	4.0
Хэвийн бус	293.3	3.0%	269.6	1.2%	(23.7)	-8.1%
Эргэлзээтэй	182.0	1.9%	172.2	0.8%	(9.8)	-5.4%
Муу	12.3	0.1%	1,501.6	6.7%	1,489.3	122.1
(Факторингийн авлагын эрсдэлийн сан)	147.8	1.5%	1,677.5	7.4%	1,529.7	11.4
Факторингийн тооцооны хуримтлуулж тооцсон хүүгийн авлага	-	-	659.4	2.9%	659.4	-

Факторингийн үйлчилгээний тусгай зөвшөөрөлтэй ББСБ-уудын тоо өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад нэмэгдсэн хэдий ч факторингийн тусгай зөвшөөрөлтэй 61 ББСБ-уудын 44 ББСБ нь тусгай зөвшөөрөл олгосноос хойш үйл ажиллагаа эрхлэхгүй байгаа нь тул хуульд заасны дагуу тусгай зөвшөөрлийг хүчингүй болгох шаардлагатай гэж үзэж байна.

Үүсмэл санхүүгийн хөрөнгө, бусад санхүүгийн хөрөнгө

2024 оны I улирлын байдлаарх 2 ББСБ 1.6 тэрбум төгрөгийн своп арилжаа хийсэн байна.

Бусад санхүүгийн хөрөнгө өмнөх оны мөн үеэс 64.8 хувь буюу 212.8 тэрбум төгрөгөөр буурч 115.8 тэрбум төгрөгийн үлдэгдэлтэй гарчээ.

Хүснэгт 21 Бусад хөрөнгийн бүтэц /сая төгрөгөөр/

	Дүн	Итгэлцэл-тэй	Уламжлалт	Финтек	ЗГВ	УБ	ХОН	ХК	ГХО
Үүсмэл санхүүгийн хөрөнгө	1,651.7	1,481.2	1,651.7	-	-	1,651.7	-	-	-
Своп арилжаа	1,651.7	1,481.2	1,651.7	-	-	1,651.7	-	-	-
Бусад санхүүгийн хөрөнгө	113,339.8	68,698.8	65,666.9	47,673.0	2,659.5	111,154.2	2,185.6	11,000.8	6,127.0
Авлага (цэвэр дүнгээр)	96,808.4	60,470.2	55,281.0	41,527.4	2,659.5	95,017.1	1,791.3	10,971.2	5,266.7
Салбар хоорондын тооцоо	4,065.8	3,448.0	617.8	3,448.0	-	4,065.8	-	29.6	-
Өмчлөх бусад хөрөнгө – санхүүгийн хөрөнгө (цэвэр дүнгээр)	3,915.6	1,680.3	3,915.6	-	-	3,915.6	-	-	575.8
Бусад	8,550.1	3,100.3	5,852.5	2,697.6	-	8,155.7	394.4	-	284.5

Санхүүгийн бус хөрөнгө

ББСБ-ууд 2024 оны I улирлын байдлаар 156.8 тэрбум төгрөгийн үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэлд 43.3 тэрбум төгрөгийн элэгдэл байгуулж, 56.5 тэрбум төгрөгийн үнэ цэнийн бууралтыг бүртгэсэн байна. Ингэснээр тайлант хугацаанд 113.4 тэрбум төгрөгийн үндсэн хөрөнгө, 37.5 тэрбум төгрөгийн биет бус хөрөнгийн үлдэгдэлтэй гарсан байна.

Хүснэгт 22 Үндсэн хөрөнгө, хөрөнгө оруулалтын зориулалттай үл хөдлөх хөрөнгө, түрээсийн хөрөнгө, биет бус хөрөнгийн бүтэц /тэрбум төгрөгөөр/

Үндсэн хөрөнгө, хөрөнгө оруулалтын зориулалттай үл хөдлөх хөрөнгө, түрээсийн хөрөнгө, биет бус хөрөнгө	Дүн	Итгэлцэлтэй	Уламжлалт	Финтек	ЗГВ	УБ	ХОН	ХК	ГХО
	150,905.3	94,801.2	63,405.9	87,499.4	196.2	147,691.2	3,214.1	20,571.3	16,773.9
Үндсэн хөрөнгө (цэврээр)	113,407.7	64,543.7	55,397.5	58,010.1	190.1	110,439.0	2,968.7	10,241.2	11,912.4
Барилга, байгууламж	52,262.8	34,590.1	18,937.0	33,325.7	83.7	50,961.5	1,301.3	5,052.5	5,880.7
Компьютер, дагалдах хэрэгсэл	9,426.9	4,970.9	5,028.4	4,398.4	25.5	9,044.0	382.9	518.0	578.6
Тээврийн хэрэгсэл	32,740.2	13,459.8	22,926.1	9,814.1	-	32,117.1	623.0	1,464.8	2,217.8
Тавилга, эд хогшил	12,850.5	7,480.6	6,492.0	6,358.5	79.9	12,464.6	386.0	1,358.5	1,594.4
Түрээсийн хөрөнгө	2,818.1	2,807.0	11.1	2,807.0	-	2,807.0	11.1	1,847.4	1,640.0
Борлуулаад буцаан түрээсэлсэн хөрөнгө	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Бусад үндсэн хөрөнгө	3,309.3	1,235.3	2,002.9	1,306.4	1.0	3,044.9	264.4	-	0.8
Биет бус хөрөнгө (цэврээр)	37,497.6	30,257.5	8,008.4	29,489.2	6.1	37,252.2	245.5	10,330.0	4,861.5
Зохиогчийн эрх	9.1	-	-	9.1	-	-	9.1	-	-
Програм хангамж	21,651.0	16,755.7	1,476.5	20,174.4	6.1	21,414.5	236.4	6,235.5	4,801.6
Мэдээллийн сан	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Патент	10.8	-	10.8	-	-	10.8	-	-	-
Барааны тэмдэг	11.3	11.3	-	11.3	-	11.3	-	-	-
Тусгай зөвшөөрөл	18.5	3.6	-	18.5	-	18.5	-	3.6	-
Газар эзэмших эрх	599.4	474.4	160.0	439.4	-	599.4	-	-	-
Ашиглах эрхтэй хөрөнгө	5,270.5	5,270.0	736.6	4,533.9	-	5,270.5	-	-	-
Бусад биет бус хөрөнгө	9,927.1	7,742.5	5,624.5	4,302.6	-	9,927.1	-	4,090.9	60.0

Пассивын бүтэц, бүрэлдэхүүн, өөрчлөлт

Салбарын нийт пассив өмнөх оны мөн үеэс 36.7 хувиар буюу 1.4 их наяд төгрөгөөр өссөн ба энэхүү өсөлтийн 55.8 хувийг өр төлбөрийн өсөлт, 44.2 хувийг өөрийн хөрөнгийн өсөлт бүрдүүлж байна. Пассивын үзүүлэлтүүдийг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулж үзвэл:

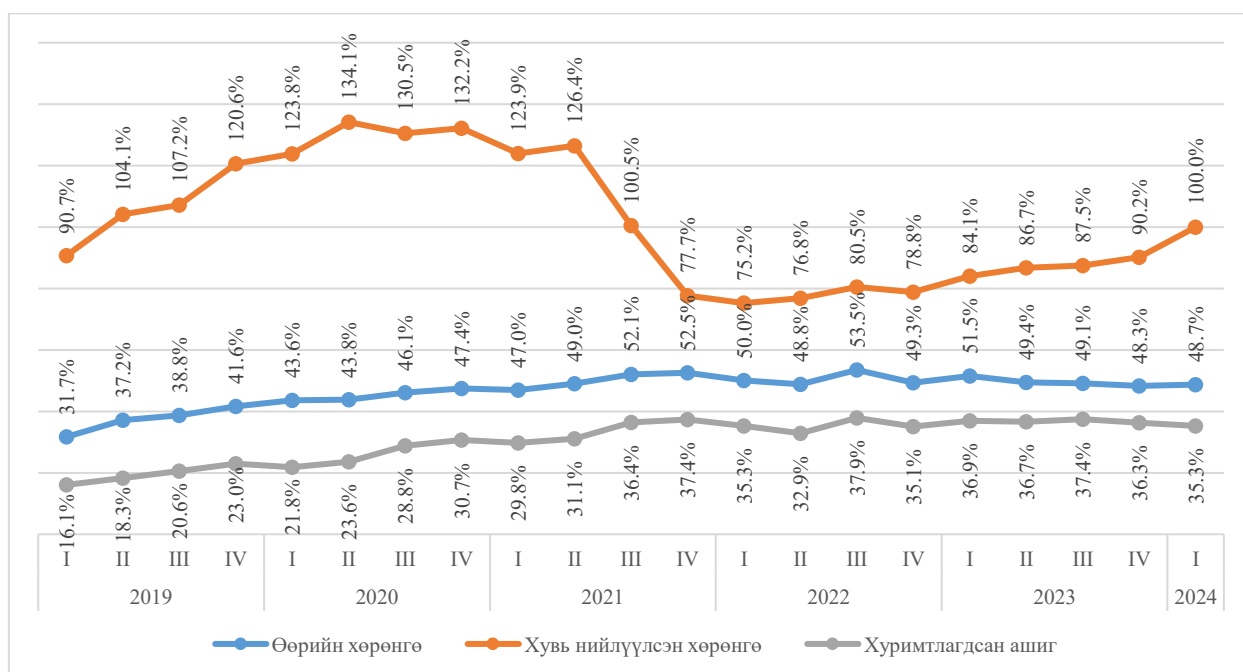
Хүснэгт 23 Пассивын үзүүлэлтүүд /сая төгрөгөөр/

Пассивын үзүүлэлтүүд	2023-I	Нийт	2024-I	Нийт	Өөрчлөлт	
	дүн	дүнд ЭЗЛЭХ ХУВЬ	дүн	дүнд ЭЗЛЭХ ХУВЬ	дүн	хувь
НИЙТ ӨР ТӨЛБӨРИЙН ДҮН	1,385,731.1	37.4%	2,144,481.6	42.4%	758,750.5	54.8%
САНХҮҮГИЙН ӨР ТӨЛБӨРИЙН ДҮН	-	-	1,931,811.6	38.2%		
Итгэлцлийн үйлчилгээний эх үүсвэр	398,651.7	10.8%	759,125.0	15.0%	360,473.3	90.4%
Банк, санхүүгийн байгууллагаас татсан эх үүсвэр	393,562.7	10.6%	705,482.9	13.9%	311,920.2	79.3%
Бусад эх үүсвэр	328,617.6	8.9%	374,039.3	7.4%	45,421.7	13.8%
Үүсмэл санхүүгийн өр төлбөр	-	-	779.4	0.0%	779.4	-
Бусад санхүүгийн өр төлбөр	-	-	91,844.8	1.8%	91,844.8	-
Хоёрдогч өглөг	-	-	540.4	0.0%	540.4	-
Давуу эрхийн хувьцаа (өр төлбөр)	-	-	0.0	0.0%	0.0	-
САНХҮҮГИЙН БУС ӨР ТӨЛБӨРИЙН ДҮН	264,899.2	7.2%	212,670.0	4.2%	(52,229.2)	-19.7%
ӨӨРИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	2,316,346.7	62.6%	2,917,650.8	57.6%	601,304.1	26.0%
Хувь нийлүүлсэн хөрөнгө	1,437,064.5	38.8%	1,655,689.8	32.7%	218,625.3	15.2%
Нэмж төлөгдсөн капитал	-	-	65,420.4	1.3%	65,420.4	-
Халаасны хувьцаа	-	-	2,548.0	0.1%	2,548.0	-
Үндсэн хөрөнгө, биет бус хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	-	-	563.6	0.0%	563.6	563.6
Хуримтлагдсан ашиг, алдагдал	816,440.2	22.1%	1,189,568.6	23.5%	373,128.4	45.7%
Бусад өмч	62,842.0	1.7%	8,956.4	0.2%	(53,885.6)	-85.7%
НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР БА ӨӨРИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	3,702,077.8	100.0%	5,062,132.4	100.0%	1,360,054.6	36.7%

Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад өр төлбөрөөс итгэлцлийн үйлчилгээний өглөг 90.4 хувиар, банк, санхүүгийн байгууллагаас татсан эх үүсвэр 79.3 хувиар, төслийн зээлийн санхүүжилт 63.8 хувиар өссөн бол ББСБ-аас гаргасан өрийн бичиг 27.6 хувиар буурсан байна. Өөрийн хөрөнгөөс хуримтлагдсан ашиг 45.7 хувиар, хувь нийлүүлсэн хөрөнгө 15.2 хувиар тус тус өссөн байна.

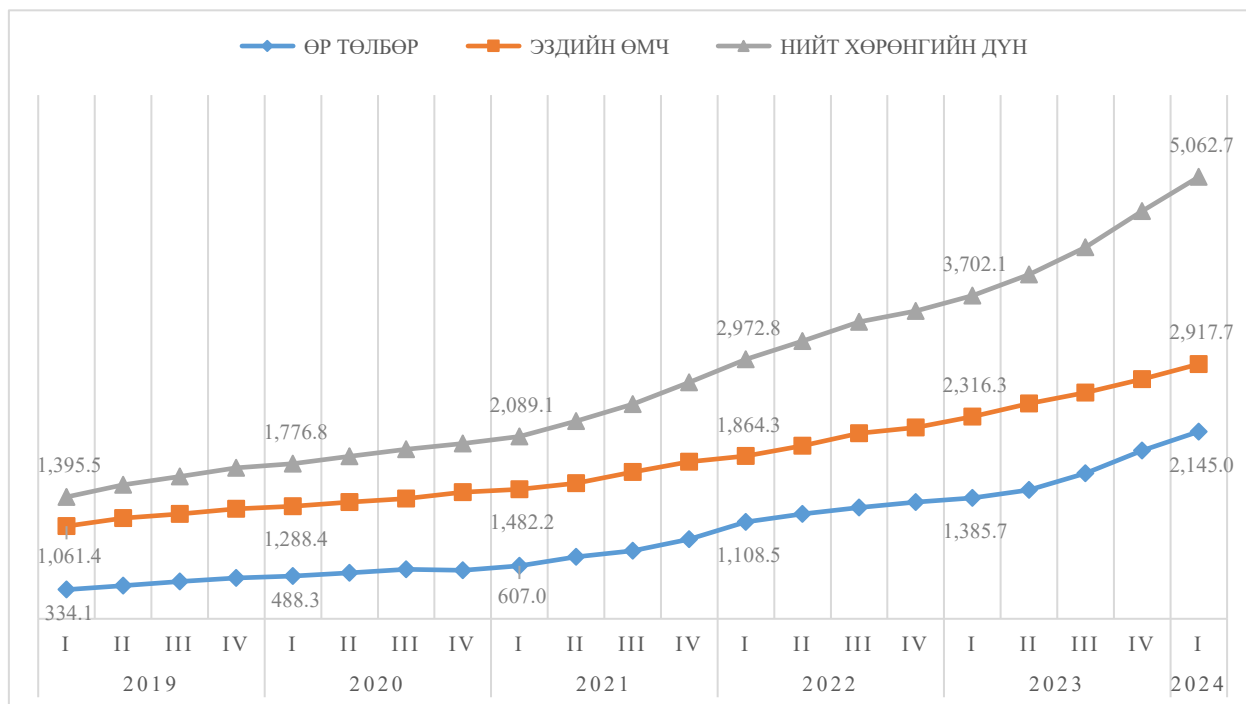
Сүүлийн 5 жилийн өөрийн хөрөнгийн үзүүлэлтүүдийг банкны салбартай харьцуулбал 2019 онд өөрийн хөрөнгө банкны салбарын 31.7 хувьд хүрдэг байсан бол 2024 оны I улирлын байдлаар 48.7 хувьд хүрч байна. 2024 оны I улирлын байдлаар 531 ББСБ-ын хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээ арилжааны 12 банкны хувь нийлүүлсэн хөрөнгөтэй тэнцэж байна. Хуримтлагдсан ашгийн хувьд өмнөх оны мөн үед 36.9 хувьтай тэнцдэг байсан бол 2024 оны I улирлаар 1.6 пунктээр буурч 35.3 хувьтай тэнцэж байна.

Зураг 8 Банкны салбарт эзлэх хувь (өөрийн хөрөнгө, хувь нийлүүлсэн хөрөнгө, хуримтлагдсан ашиг)



Сүүлийн 5 жилийн пассивын үзүүлэлтийг харвал 2024 оны I улирлын байдлаар салбарын нийт өөрийн хөрөнгийн хэмжээ 2019 оны мөн үетэй харьцуулахад 2.7 дахин өсөж 2.9 их наяд төгрөгт, өр төлбөрийн хувьд 6.4 дахин өсөж 2.1 их наяд төгрөгт хүрсэн байна.

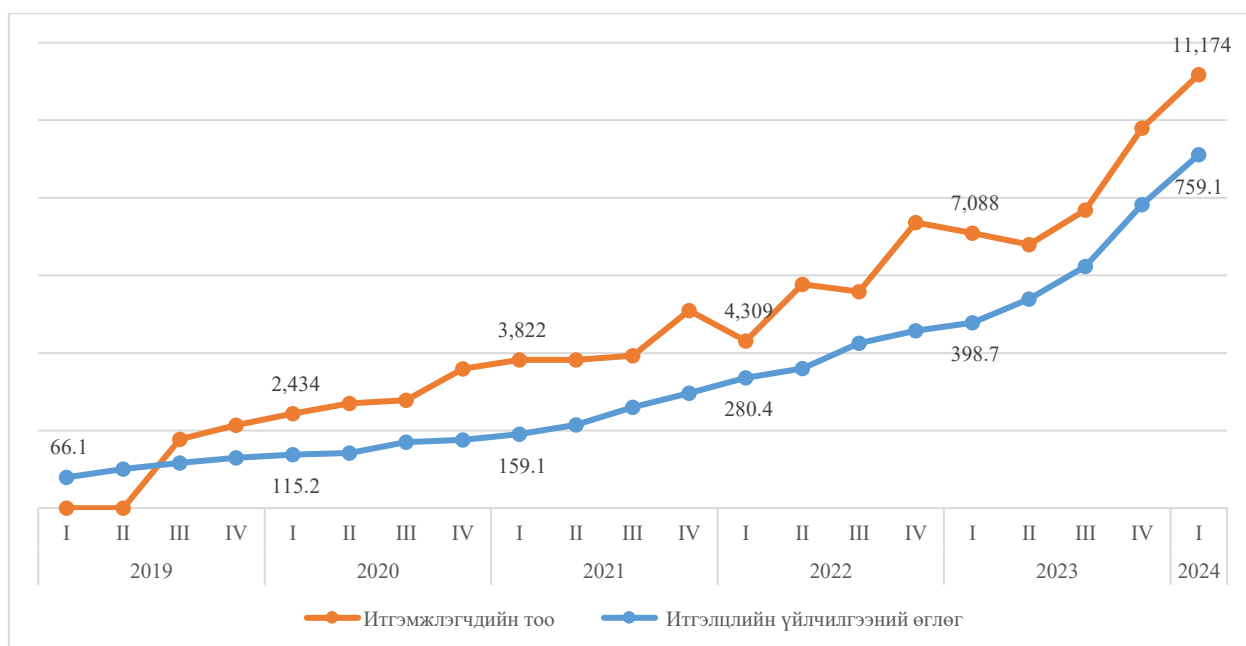
Зураг 9 Пассивын үзүүлэлтүүд сүүлийн 5 жилийн байдлаар /тэрбум төгрөгөөр/



Итгэлцлийн үйлчилгээний өглөг

2024 оны I улирлын байдлаар өр төлбөрөөс хамгийн өндөр өсөлтийг итгэлцлийн үйлчилгээний өглөг үзүүлсэн байна. Өмнөх оны мөн үеэс 90.6% буюу 361.2 тэрбум төгрөгөөр өсөж, итгэлцлийн үйлчилгээний тусгай зөвшөөрөлтэй 80 ББСБ-аас 74 ББСБ 11,174 итгэмжлэгчээс 759.1 тэрбум төгрөгийн итгэлцэл татан төвлөрүүлсэн байна.

Зураг 10 Итгэлцлийн үйлчилгээний өглөг /тэрбум төгрөгөөр/



Нийт татан төвлөрүүлсэн итгэлцлийн өглөгийн 66.7 хувийг иргэдээс, 32.5 хувийг хувийн байгууллагаас, 0.6 хувийг өрх гэр, иргэдэд үйлчлэгч ашгийн бус байгууллагаас, 0.1 хувийг эдийн засгийн харьяат бус этгээдээс татан төвлөрүүлсэн байна.

Хүснэгт 24 Итгэлцлийн үйлчилгээгээр татсан хөрөнгө /харилцагчаар, тэрбум төгрөгөөр/

	Дүн	Хувь	Итгэлцлэ- цэлтэй	Уламж- лалт	Финтек	УБ	ХОН	ХК	ГХО
Итгэлцлийн үйлчилгээний эх үүсвэр	759,125.0	100.0%	758,625.0	177,134.2	581,990.8	756,222.5	2,902.5	239,012.1	162,446.9
Хувийн байгууллага	235,794.0	31.1%	235,794.0	60,923.8	174,870.2	233,684.1	2,109.9	41,705.6	34,142.0
Иргэд	482,698.0	63.6%	482,198.0	105,083.9	377,614.0	481,918.2	779.8	181,909.3	116,714.2
Өрх гэр, иргэдэд үйлчлэгч ашгийн бус байгууллага (Улс төрийн нам, сүм хийд)	4,513.0	0.6%	4,513.0	3,651.7	861.3	4,513.0	-	-	-
Эдийн засгийн харьяат бус	872.0	0.1%	872.0	212.1	659.8	872.0	-	659.8	-
Итгэлцлээр татсан хөрөнгөнд хуримтлуулж тооцсон үр шим	35,576.3	4.7%	35,576.3	7,262.7	28,313.7	35,563.6	12.8	15,065.7	11,590.7
Итгэлцлээр татсан хөрөнгийн хойшлогдсон төлбөр	-328.3		328.3	-	328.3	328.3	-	328.3	-
Нийт итгэмжлэгчдийн тоо	11,174		11,173	2,331	8,843	11,159	15	6,085	349

Нэр бүхий 1 ББСБ хамгийн өндөр дүнгээр буюу 141.5 тэрбум төгрөгийг 266 итгэмжлэгчээс татан төвлөрүүлсэн бол нэр бүхий 1 ББСБ хамгийн олон буюу 5,032 итгэмжлэгчээс дунджаар 5.3 сая төгрөг нийт 26.9 тэрбум төгрөгийг татан төвлөрүүлсэн байна.

Банк, санхүүгийн байгууллагаас татсан эх үүсвэр

2024 оны I улирлын байдлаар дотоод, гадаадын банк, санхүүгийн байгууллагад төлөх өглөг 79.3 хувиар өсөж, 111 ББСБ дотоод, гадаадын банк болон санхүүгийн байгууллагаас 705.4 тэрбум төгрөгийн эх үүсвэр татан төвлөрүүлж үйл ажиллагаандаа ашиглаж байна.

Хүснэгт 25 Дотоод, гадаадын банк, санхүүгийн байгууллагад төлөх өглөг /тэрбум төгрөгөөр/

	Дүн	Итгэлцлэ- тэй	Уламж- лалт	Финтек	ЗГВ	УБ	ХОН	ХК	ГХО
Банк, санхүүгийн байгууллагаас татсан эх үүсвэр	705,482.9	587,290.7	227,993.3	477,489.6	270.5	703,551.0	1,931.9	242,889.4	197,784.6
Авсан зээл	676,502.6	571,140.0	218,424.3	458,078.3	270.5	674,668.9	1,833.7	237,495.1	194,469.8
Дотоодын	407,649.0	368,832.4	148,365.6	259,283.3	270.5	407,052.7	596.2	128,790.8	120,201.6
Гадаадын	143,768.6	143,103.6	44,552.9	99,215.7	-	143,768.6	-	75,999.4	73,918.2
Бусад	125,085.0	59,204.1	25,505.7	99,579.3	-	123,847.5	1,237.5	32,704.9	350.0
Зах зээлийн хүүгийн түвшнээс өндөр буюу бага хүү бүхий зээлийн бодит үнэ цэнийн залруулга									
Хугацаа хэтрэлт	2,763.2	1,692.8	2,763.2	-	-	2,692.8	70.4	-	-
Дотоодын	2,263.2	1,192.8	2,263.2	-	-	2,192.8	70.4	-	-
Гадаадын	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Бусад	500.0	500.0	500.0	-	-	500.0	-	-	-
Зах зээлийн хүүгийн түвшнээс өндөр буюу бага хүү бүхий зээлийн бодит үнэ цэнийн залруулга									
Хойшлогдсон төлбөр	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дотоодын	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Гадаадын	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Бусад	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Хуримтлуулж тооцсон хүүгийн өглөг	26,217.1	14,457.9	6,805.9	19,411.3	-	26,189.3	27.8	5,394.3	3,314.8
Дотоодын	4,010.6	3,011.2	479.8	3,530.7	-	4,010.6	-	877.3	884.9
Гадаадын	7,169.9	7,041.4	3,949.9	3,220.0	-	7,169.9	-	2,761.4	2,429.9
Бусад	15,036.7	4,405.3	2,376.2	12,660.5	-	15,008.9	27.8	1,755.6	-

Бусад эх үүсвэр

2024 оны I улирлын байдлаар 44 ББСБ 374.0 тэрбум төгрөгийн бусад эх үүсвэрийн үлдэгдэлтэй гарчээ. Үүнээс нэр бүхий 34 ББСБ 344.9 тэрбум төгрөгийн өрийн бичиг гаргасан, нэр бүхий 5 ББСБ 1.3 тэрбум төгрөгийн бусад эх үүсвэрийн үлдэгдэлтэй, нэр бүхий 1 ББСБ 314.5 сая төгрөгийн бусад эх үүсвэрийн хойшлогдсон төлбөрийн өглөгтэй, нэр бүхий 26 ББСБ 9.8 тэрбум төгрөгийн бусад эх үүсвэрт хуримтлуулж тооцсон хүүгийн өглөгийн үлдэгдэлтэй гарчээ.

Хүснэгт 26 Бусад эх үүсвэрийн бүтэц /сая төгрөгөөр/

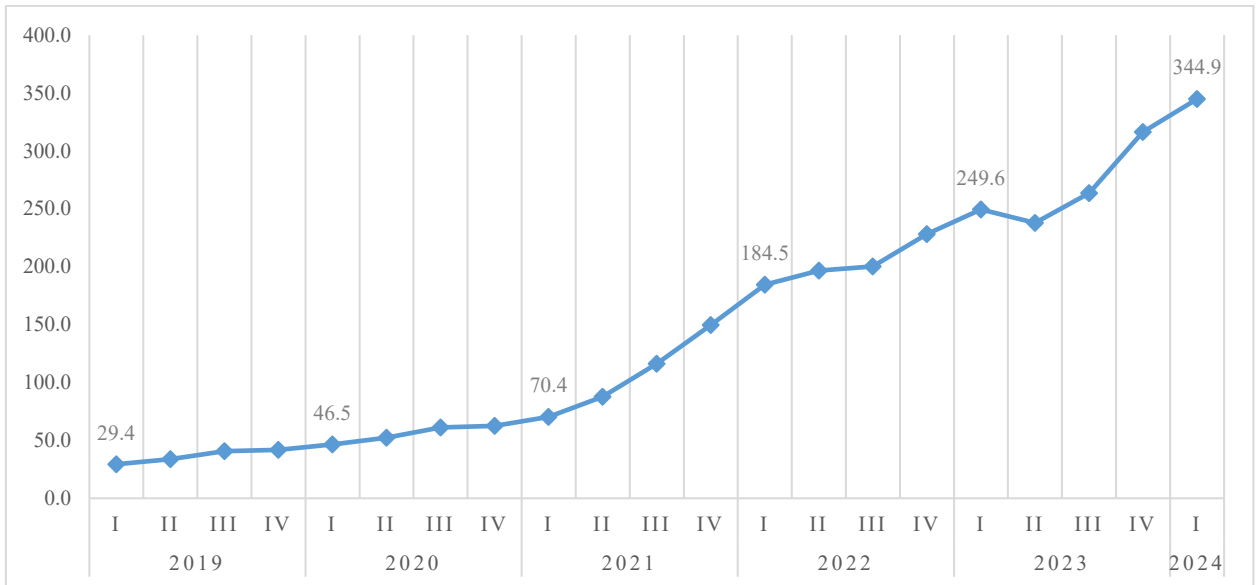
	Дүн	Итгэлцлэ- тэй	Уламж- лалт	Финтек	ЗГВ	УБ	ХОН	ХК	ГХО
Бусад эх үүсвэр	374,039.3	330,052.7	75,917.0	298,122.3	-	374,039.3	-	100,257.5	81,301.5
Гаргасан өрийн бичиг	344,888.0	312,155.0	59,429.7	285,458.3	-	344,888.0	-	98,098.0	72,498.0
Гаргасан үнэт цаас	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Төслийн зээлийн санхүүжилт	18,361.6	8,043.7	14,049.5	4,312.1	-	18,361.6	-	-	7,004.7

Бусад	1,304.4	1,304.4	549.6	754.8	-	1,304.4	-	88.9	-
Бусад эх үүсвэрийн хойшлогдсон төлбөр	(314.5)	(314.5)	-	(314.5)	-	(314.5)	-	(314.5)	-
Бусад эх үүсвэрт хуримтлуулж тооцсон хүүгийн өглөг	9,799.9	8,864.1	1,888.3	7,911.6	-	9,799.9	-	2,385.1	1,798.8

ББСБ-аас гаргасан өрийн бичиг

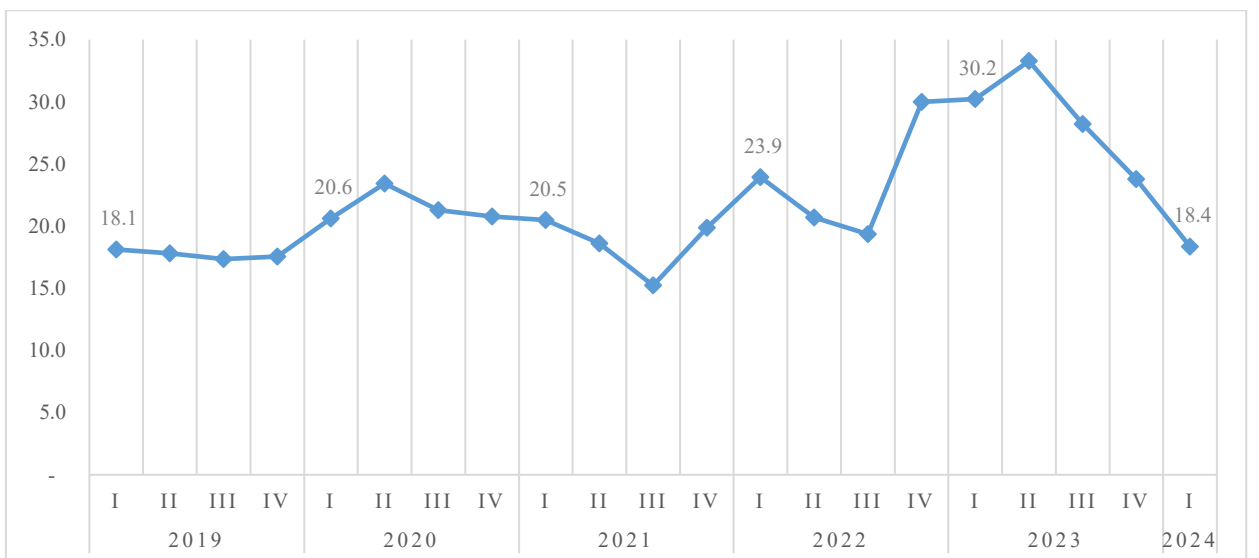
2024 оны I улирлын байдлаар 34 ББСБ нээлттэй болон хаалттай хүрээнд 344.9 тэрбум төгрөгийн өрийн бичиг гаргаж, үүнийг 1,278 хувь хүн, хуулийн этгээд худалдан авсан байна. ББСБ-уудын гаргасан өрийн бичгийн үлдэгдэл 2019 оны мөн үеэс 11.7 дахин өсөж 344.9 тэрбум төгрөгт хүрсэн байна.

Зураг 11 Өрийн бичгийн үлдэгдэл сүүлийн 5 жилийн байдлаар /тэрбум төгрөгөөр/



Төслийн зээлийн санхүүжилт

Төсөл хөтөлбөрөөс 6 ББСБ 18.4 тэрбум төгрөгийг татан төвлөрүүлж үйл ажиллагаандаа ашиглаж байна. Төслийн зээлийн санхүүжилт өмнөх 2019 оны мөн үеэс 250.6 сая төгрөг буюу 1.4 хувиар өссөн байна.



Төслийн зээлийн санхүүжилтийг олгосон субъектээр нь ангилж харвал 56.2 хувь нь бусад эх үүсвэрийн, 38.1 хувь нь гадаадын төслийн, 5.5 хувь нь жижиг дунд үйлдвэрлэлийн төслийн санхүүжилтийн зээл, 0.2 хувь нь дотоодын санхүүжилттэй төслөөс авсан санхүүжилтийн зээл бүрдүүлж байна.

Хүснэгт 27 Төслийн зээл санхүүжилт /сая төгрөгөөр/

	Дүн	Итгэлцэл-тэй	Уламж-лалт	Финтек	ЗГВ	УБ	ХОН	ХК	ГХО
Төслийн зээлийн санхүүжилт	18,361.6	8,043.7	14,049.5	4,312.1	-	18,454.8	-	-	7,004.7
Засгийн газрын санхүүжилттэй	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Гадаадын санхүүжилттэй	7,004.7	7,004.7	7,004.7	-	-	7,004.7	-	-	7,004.7
Дотоодын санхүүжилттэй	37.0	37.0	37.0	-	-	37.0	-	-	-
Жижиг дунд үйлдвэрлэлийн төслийн санхүүжилтийн зээл	1,002.0	1,002.0	-	1,002.0	-	1,002.0	-	-	-
Бусад	10,317.9	-	7,007.7	3,310.1	-	10,317.9	-	-	-
Зах зээлийн хүүгийн түвшнээс өндөр буюу бага хүү бүхий зээлийн бодит үнэ цэнийн тохируулга	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Бусад санхүүгийн өр төлбөр

2024 оны I улирлын байдлаар 3 ББСБ 779.3 сая төгрөгийн үүсмэл санхүүгийн өр төлбөрийн үлдэгдэлтэй, 95 ББСБ 91.8 тэрбум төгрөгийн бусад санхүүгийн өр төлбөрийн үлдэгдэлтэй, 2 ББСБ 540.4 сая төгрөгийн хоёрдогч өглөгийн үлдэгдэлтэй гарчээ.

Хүснэгт 28 Бусад өр төлбөр /сая төгрөгөөр/

	Дүн	Итгэлцэлтэй	Уламжлалт	Финтек	ЗГВ	УБ	ХОН	ХК	ГХО
Үүсмэл санхүүгийн өр төлбөр	779.4	610.6	397.2	382.1	-	779.4	-	382.1	382.1
Форвард арилжаа	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Своп арилжаа	779.4	610.6	397.2	382.1	-	779.4	-	382.1	382.1
Опшин арилжаа	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Фьючерс арилжаа	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Бусад арилжаа	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Бусад санхүүгийн өр төлбөр	91,844.8	63,921.0	31,781.1	60,063.6	768.5	90,043.7	1,801.0	12,100.3	4,593.4
Хоёрдогч өглөг	540.4	90.4	450.0	90.4	-	540.4	-	-	-
Давуу эрхийн хувьцаа (өр төлбөр)	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Санхүүгийн бус өр төлбөр

Санхүүгийн бус өр төлбөрийн 68.8 хувийг бусад өр төлбөр, 12.2 хувийг тайлант үеийн орлогын албан татварын өглөг, 9.2 хувийг нөөц, болзошгүй өр төлбөр, 6.2 хувийг бусад татварын өглөг, 1.9 хувийг цалин болон эрүүл мэнд, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн өглөг, 1.7 хувийг бусад өглөг бүрдүүлж байна.

	Дүн	Итгэлцэлтэй	Уламжлалт	Финтек	ЗГВ	УБ	ХОН	ХК	ГХО
Цалингийн өглөг	2,864.8	2,237.8	658.4	2,206.4	13.1	2,831.2	33.6	499.9	435.3
Эрүүл мэнд, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн өглөг	1,262.2	488.1	813.8	448.3	11.9	1,195.7	66.5	135.1	221.5
Тайлант үеийн орлогын албан татварын өглөг	26,040.8	18,495.3	6,033.5	20,007.3	19.5	25,778.4	262.4	8,500.0	4,040.7
Бусад татварын өглөг	13,092.9	9,074.1	7,562.1	5,530.8	48.7	12,633.0	459.9	761.8	896.4
Хойшлогдсон татварын өглөг	1,605.3	1,562.9	1,251.5	353.9	-	1,594.5	10.9	61.0	178.7
Хойшлогдсон орлого	1,069.6	1,042.7	1,069.6	-	26.9	1,069.6	-	-	-
Урьдчилж орсон орлого	929.9	666.4	351.1	578.8	-	929.9	0.0165	563.9	96.2
Борлуулах зорилгоор эзэмшиж буй өр төлбөр	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Бусад	146,283.6	94,847.0	27,090.8	119,192.8	3.2	144,453.1	1,830.5	52,278.0	41,062.6
Нөөц, болзошгүй өр төлбөр	19,520.9	19,406.4	19,520.9	-	114.5	19,520.9	-	-	-
САНХҮҮГИЙН БУС ӨР ТӨЛБӨРИЙН ДҮН	212,670.0	147,820.7	64,351.7	148,318.3	237.8	210,006.2	2,663.8	62,799.8	46,931.3

Өөрийн хөрөнгө

ББСБ-уудын өөрийн хөрөнгө өмнөх оны мөн үеэс 26.0 хувиар буюу 601.3 тэрбум төгрөгөөр өсөж 2.9 их наяд төгрөгт хүрсэн нь нийт активын 57.6 хувийг бүрдүүлж байна. ББСБ-уудын өөрийн хөрөнгийн 56.7 хувийг хувь нийлүүлсэн хөрөнгө, 40.8 хувийг хуримтлагдсан ашиг, 2.5 хувийг өөрийн хөрөнгийн бусад хэсэг бүрдүүлж байна.

	Дүн	Итгэл-цэлтэй	Уламж-лалт	Фин-тек	ЗГВ	УБ	ХОН	ХК	ГХО
Хувь нийлүүлсэн хөрөнгө	1,655.7	654.2	1,146.3	509.4	26.3	1,597.2	58.4	51.3	127.1
Нэмж төлөгдсөн капитал	65.4	64.7	10.3	55.2	0.019	65.3	0.2	60.4	39.3
Халаасны хувьцаа	(2.5)	(2.5)	(0.2)	(2.3)	-	(2.5)	-	(2.3)	(0.004)
Үндсэн хөрөнгө, биет бус хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	0.6	(3.0)	1.4	(0.8)	-	0.4	0.1	(3.7)	0.002
Хуримтлагдсан ашиг, алдагдал	1,189.6	794.0	590.6	599.0	5.5	1,166.6	22.9	161.5	115.5

Бусад өмч	9.0	7.0	3.4	5.6	0.0	8.0	1.0	4.8	5.3
ӨӨРИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	2,917.7	1,514.3	1,751.7	1,165.9	31.8	2,835.0	82.6	272.0	287.2
НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	5,062.1	3,402.7	2,329.8	2,732.4	33.1	4,970.2	91.9	929.4	780.6
Нийт хөрөнгөд эзлэх хувь	57.6%	44.5%	75.2%	42.7%	96.1%	57.0%	89.9%	29.3%	36.8%

Хувь нийлүүлсэн хөрөнгө

Шинэчлэн баталсан журмаар НББОУС-ын дагуу хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн бүтцэд өөрийн хөрөнгөд хөрвөх нөхцөлтэй хоёрдогч өглөг хамаарахаар журамласан бөгөөд хувь нийлүүлсэн хөрөнгө нь өмнөх оны мөн үеэс 15.2 хувь буюу 218.6 тэрбум төгрөгөөр өссөн байна. Энэхүү өсөлтийн 33.1 хувь нь журмын өөрчлөлттэй холбоотой буюу хоёрдогч өглөгийг бүтцэд нэмж оруулсан нь нөлөөлсөн байна.

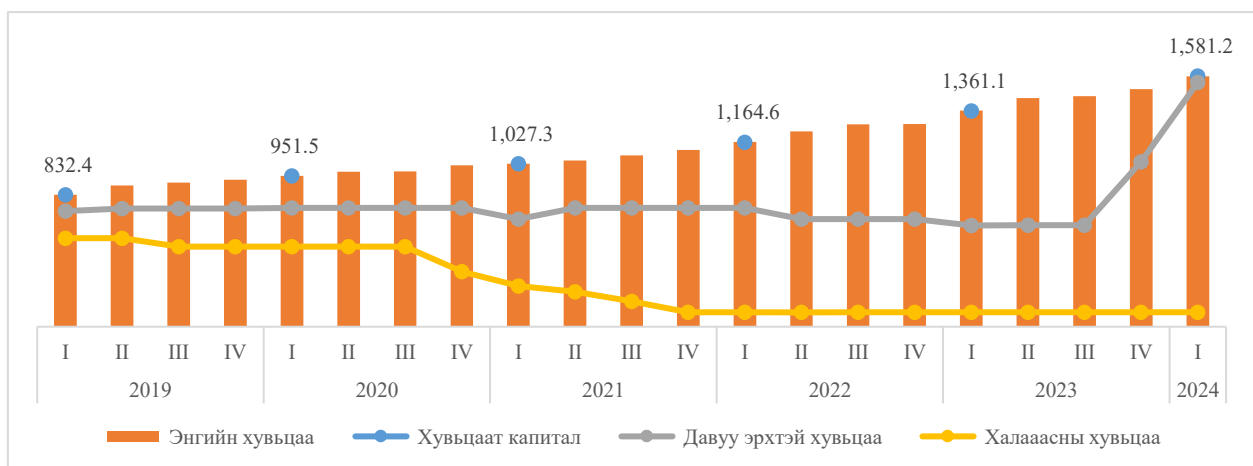
Хүснэгт 29 Хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн бүтэц /сая төгрөгөөр/

	Дүн	Итгэлцэлтэй	Уламжлалт	Финтек	ЗГВ	УБ	ХОН	ХК	ГХО
Хувь нийлүүлсэн хөрөнгө	1,655,689.8	654,234.3	1,146,336.9	509,352.8	26,263.5	1,597,241.1	58,448.7	51,326.1	127,146.8
Давуу эрхийн хувьцаа (өөрийн хөрөнгө)	4,708.1	2,042.0	2,708.1	2,000.0	-	4,665.8	42.3	-	121.0
Энгийн хувьцаа - Хаалттай	1,549,375.5	550,136.2	1,140,310.1	409,065.4	26,263.5	1,490,949.1	58,426.4	13,839.9	120,203.1
Энгийн хувьцаа - Нээлттэй	29,641.2	29,641.2	3,468.7	26,172.6	-	29,641.2	-	29,641.2	6,822.7
Хоёрдогч өглөг (өөрийн хөрөнгө)	72,414.9	72,414.9	300.0	72,114.9	-	72,414.9	-	7,845.0	-
Хөрвөх өр төлбөр (өөрийн хөрөнгө)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нэмж төлөгдсөн капитал	65,420.4	64,672.4	10,259.7	55,160.7	18.8	65,250.1	170.3	60,439.8	39,283.9
Давуу эрхийн хувьцаа	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Энгийн хувьцаа	65,420.4	64,672.4	10,259.7	55,160.7	18.8	65,250.1	170.3	60,439.8	39,283.9
Халаасны хувьцаа	2,548.0	2,548.0	210.4	2,337.5	-	2,548.0	-	2,341.1	3.6
Давуу эрхийн хувьцаа	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Энгийн хувьцаа	2,548.0	2,548.0	210.4	2,337.5	-	2,548.0	-	2,341.1	3.6

2019 оны мөн үетэй харьцуулахад энгийн хувьцаа 2.4 дахин өсөж 1.6 их наяд төгрөгт, давуу эрхийн хувьцаа 3.9 дахин өсөж 4.7 тэрбум төгрөгт, халаасны хувьцаа 12.3 дахин өсөж 2.5 тэрбум төгрөгт хүрсэн байна.

2024 оны I улирлын байдлаар 531 ББСБ-ын 1.5 их наяд төгрөгийн энгийн хувьцаа, 5 ББСБ-ын 4.7 тэрбум төгрөгийн давуу эрхийн хувьцаа, 4 ББСБ-ын 2.5 тэрбум төгрөгийн халаасны хувьцаа бүртгэгдсэн байна.

Зураг 12 Хувьцаат капиталын бүтэц сүүлийн 5 жилийн байдлаар /тэрбум төгрөгөөр/



1.9 тэрбум төгрөг ба түүнээс дээш хувь нийлүүлсэн хөрөнгөтэй 389 ББСБ-ын хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээ нийт хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн 96.5% буюу 1.6 их наяд төгрөг байна. Харин 1.9 тэрбум төгрөг хүртэлх хувь нийлүүлсэн хөрөнгөтэй 142 ББСБ-ын 57.3 тэрбум төгрөгийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгө салбарын нийт хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн 3.5 хувийг бүрдүүлж байна.

Салбарын хамгийн өндөр активтай 20 ББСБ-ын хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээ 2.8 их наяд төгрөг байгаа нь нийт хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн 55.4 хувийг, бусдаас татан төвлөрүүлсэн эх үүсвэрийн дүн 1.7 их наяд төгрөг байгаа нийт дүнгийн 79.2 хувийг бүрдүүлж байгаа зэргээс харахад томоохон ББСБ-ууд бусдаас хөрөнгө татан төвлөрүүлж үйл ажиллагаагаа явуулж байгаа тул хяналт шалгалтыг сайжруулах нь зүйтэй.

Хүснэгт 30 ХНХ-ийн интервал /тэрбум төгрөгөөр/

Интервал	Нийт		Эзлэх хувь		Дархан, Эрдэнэт		Бусад аймаг, сумд		ЗГВА	
	ХНХ	ББСБ тоо	Актив	ББСБ тоо	ХНХ	ББСБ тоо	ХНХ	ББСБ тоо	ХНХ	ББСБ тоо
5.0 тэрбумаас дээш	634.1	46	38.3%	8.7%	7.3	1	5.6	1	-	-
2.5-5.0 тэрбум	954.4	338	57.6%	63.7%	5.8	2	2.5	1	2.5	1
1.9-2.5 тэрбум	9.9	5	0.6%	0.9%	-	-	1.9	1	3.9	2
1.4-1.9 тэрбум	8.4	6	0.5%	1.1%	2.8	2	2.8	2	1.4	1
0.6-1.4 тэрбум	17.9	22	1.1%	4.1%	8.0	11	6.0	7	2.9	3
0.6 тэрбум хүртэлх	30.9	114	1.9%	21.5%	-	-	15.3	65	15.6	49
НИЙТ	1,655.7	531	100.0%	100.0%	23.8	16	34.2	77	26.3	56

Өөрийн хөрөнгийн бусад хэсэг

2024 оны I улирлын байдлаар 34 ББСБ 563.6 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгө, биет бус хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл, 40 ББСБ 8.9 тэрбум төгрөгийн бусад өмчийн үлдэгдэлтэй гарчээ.

Хүснэгт 31 Бусад өмч, сангуудын бүтэц /сая төгрөгөөр/

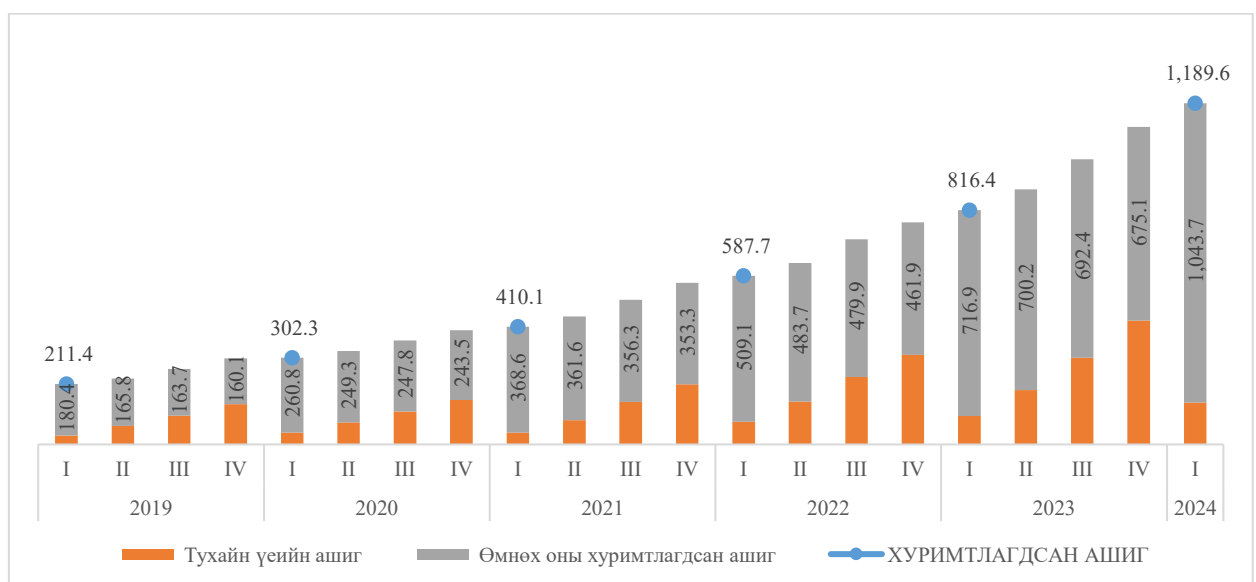
	Дүн	Итгэлцэлтэй	Уламжлалт	Финтек	ЗГВ	УБ	ХОН	ХК	ГХО
Үндсэн хөрөнгө, биет бус хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	563.6	(3,000.9)	1,359.4	(795.8)	-	435.2	128.4	(3,704.6)	1.8
Бусад өмч	8,956.4	6,983.9	3,395.9	5,560.6	18.3	7,991.3	965.2	4,757.1	5,268.9

Хуримтлагдсан ашиг

Хуримтлагдсан ашиг өмнөх оны мөн үеэс 45.7% буюу 373.1 тэрбум төгрөгөөр өсөж 1.2 их наяд төгрөгт хүрчээ.

Тайлант хугацаанд 432 ББСБ нийт 151.8 тэрбум төгрөгийн ашигтай ажилласан бол 15 ББСБ үйл ажиллагаа эрхлээгүй, 84 ББСБ 5.9 тэрбум төгрөгийн алдагдалтай ажилласан байна.

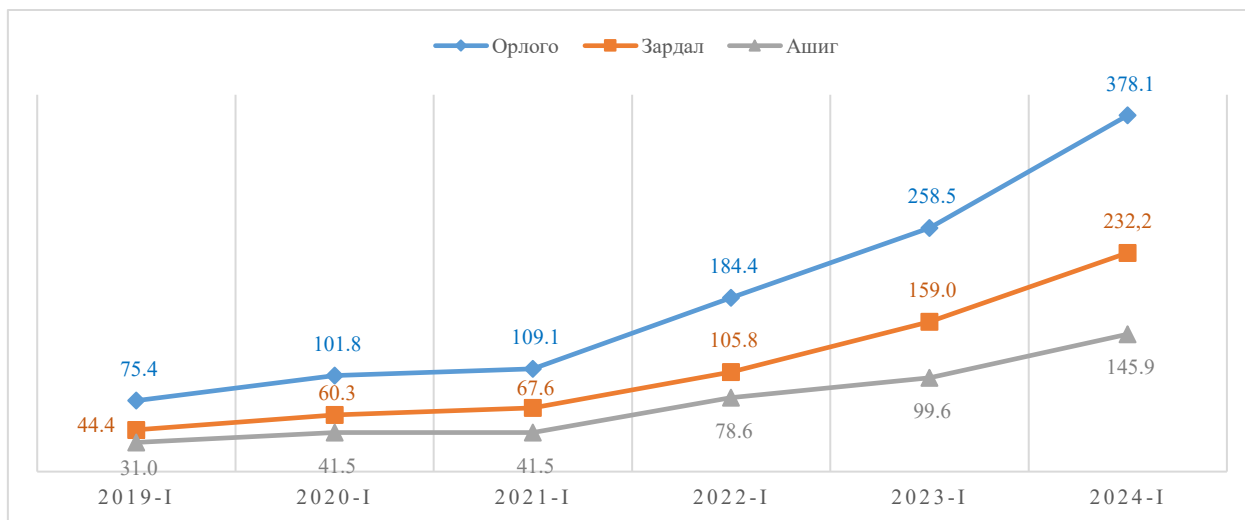
Хүснэгт 32 Хуримтлагдсан ашиг/алдагдал /тэрбум төгрөгөөр/



Ашигт ажиллагаа

2024 оны I улирлын байдлаар ББСБ-ууд 378.1 тэрбум төгрөгийн орлого олж, 232.2 тэрбум төгрөгийн зардал гаргаж, 145.9 тэрбум төгрөгийн ашигтай ажилласан байна.

Зураг 13 Ашигт ажиллагааны үзүүлэлт /тэрбум төгрөгөөр/



Өмнөх оны мөн үеэс орлогын хэмжээ 46.3% буюу 119.6 тэрбум төгрөгөөр, зардлын хэмжээ 46.1% буюу 73.3 тэрбум төгрөгөөр, ашгийн хэмжээ 46.5% буюу 46.3 тэрбум төгрөгөөр тус тус нэмэгдсэн байна.

Хүснэгт 33 Орлого, үр дүнгийн тайлан /харьцуулсан, сая төгрөгөөр/

Орлого, зардлын зүйл	2023-I	2024-I	Нийт дүнд эзлэх хувь	Өөрчлөлт	
				Дүн	Хувь
НИЙТ ОРЛОГО	258,538,804.7	378,145,281.6	100.0%	119,606,476.9	46.3%
Хүүгийн орлого	210,349,273.7	331,782,956.4	87.7%	121,433,682.7	57.7%
Хүүгийн бус орлого	40,773,740.6	40,775,315.4	10.8%	1,574.8	0.0%
Бусад орлого, олз	7,335,625.0	5,587,009.8	1.5%	(1,748,615.2)	-23.8%
Ердийн бус орлого	80,165.4	-	-	(80,165.4)	-100.0%
НИЙТ ЗАРДАЛ	158,974,377.7	232,258,001.7	100.0%	73,283,624.0	46.1%
Хүүгийн зардал	29,056,832.9	75,561,105.4	32.5%	46,504,272.5	160.0%
Хүүгийн бус зардал	91,626,125.4	102,597,950.2	44.2%	10,971,824.8	12.0%
Эрсдэлийн сангийн зардал	27,395,991.6	31,306,674.9	13.5%	3,910,683.3	14.3%
Бусад зардал, гарз	1,813,593.8	3,445,869.0	1.5%	1,632,275.2	90.0%
Орлогын албан татварын зардал	9,072,512.6	19,346,402.2	8.3%	10,273,889.6	113.2%
Ердийн бус зардал	9,321.5	-	-	(9,321.5)	-100.0%
ЦЭВЭР АШИГ	99,564,427.0	145,887,279.9	-	46,322,852.9	46.5%

Нийт орлогын 87.7 хувийг хүүгийн орлого, нийт зардлын 44.2 хувийг хүүгийн бус зардал, 32.5 хувийг хүүгийн зардал бүрдүүлж байна. Хүүгийн бус зардлын 84.4 хувийг үйл ажиллагааны бусад зардал бүрдүүлж байгаа бөгөөд үүний 73.7 хувийг ажилтнуудын цалинтай холбоотой зардал бүрдүүлж байна.

Хүснэгт 34 Орлого, үр дүнгийн тайлан /сая төгрөгөөр/

	Дүн	Итгэлцэлтэй	Уламжлалт	Финтек	ЗГВ	УБ	ХОН	ХК	ГХО
НИЙТ ОРЛОГО	378.1	274.8	135.4	242.7	1.2	371.8	6.4	78.3	57.1
Хүүгийн орлого	331.8	241.9	121.8	209.9	0.1	326.5	5.3	65.6	48.9
Хүүгийн бус орлого	40.8	29.8	10.2	30.6	1.0	39.8	1.0	11.8	7.5
Бусад орлого, олз	5.5	3.1	3.5	2.1	0.0	5.5	0.1	0.9	0.7
НИЙТ ЗАРДАЛ	232.2	176.7	77.1	155.2	0.9	229.1	3.2	57.6	43.9
Хүүгийн зардал	75.6	69.4	18.1	57.5	-	75.4	0.2	22.8	16.1
Хүүгийн бус зардал	102.6	70.3	36.8	65.8	0.7	100.4	2.2	22.1	19.4
Арилжааны зардал	0.6	0.2	0.4	0.2	0.2	0.6	0.0	0.1	0.0
Хани, үнэлгээний тэгшитгэлийн зардал	11.6	10.0	3.7	7.8	0.0	11.5	0.0	6.2	6.4
Хураамж, шимтгэлийн зардал	3.8	2.5	0.7	3.1	0.0	3.8	0.0	0.7	0.2
Үйл ажиллагааны бусад зардал	86.6	57.6	31.9	54.8	0.4	84.4	2.2	15.1	12.8
Эрсдэлийн сангийн зардал	31.3	20.9	14.3	17.1	0.1	30.7	0.6	7.4	4.6
Бусад зардал, гарз	3.4	1.9	2.1	1.4	0.0	3.4	0.1	0.3	0.5
ОАТ-ын зардал	19.3	14.4	5.9	13.4	0.0	19.2	0.1	5.1	3.2
НИЙТ ЦЭВЭР ОРЛОГО	145.9	98.0	58.4	87.5	0.3	142.7	3.2	20.7	13.2

Гадаад валютын арилжааны мэдээ

Тайлант хугацаанд буюу 2024 оны I улиралд гадаад валютын арилжааны тусгай зөвшөөрөлтэй 167 ББСБ-аас тайлан мэдээгээр 912.0 тэрбум төгрөгийн валют худалдан авсан авч 871.8 тэрбум төгрөгийн валют зарсан байна.

Хүснэгт 35 2024 оны I улирлын байдлаарх валют арилжааны мэдээ (сая төгрөгөөр)

	Нийт дүн	Нийт дүн	Авсан	Зарсан	Авсан	Зарсан	Авсан	Зарсан
	Авсан	Зарсан	1 сар	1 сар	2 сар	2 сар	3 сар	3 сар
Нийт дүн	911,967.0	871,840.2	274,300.5	250,604.3	252,965.7	244,788.0	384,700.9	376,447.9
АНУ доллар	487,668.5	443,076.2	131,798.3	109,469.2	148,861.6	140,573.6	207,008.6	193,033.5
Евро	60,250.8	62,263.5	19,787.3	19,928.8	20,393.2	20,564.5	20,070.3	21,770.2
Японы иен	11,101.8	10,876.7	2,857.5	2,593.5	3,370.3	3,324.7	4,874.0	4,958.5
Швейцар франк	879.8	587.7	188.6	167.2	351.5	218.3	339.7	202.2
Шведийн крон	9.2	8.3	4.3	2.9	1.2	5.4	3.6	-
Английн фунт	530.4	453.9	82.0	43.0	100.8	49.0	347.6	361.9
Хонгконг доллар	1,723.5	1,601.3	414.0	385.4	798.6	679.9	510.9	536.0
ОХУ-ын рубль	59,857.3	59,036.5	14,713.3	14,785.1	16,026.5	16,584.5	29,117.4	27,666.9
Казахстан тэнгэ	2.0	1.5	-	-	-	-	2.0	1.5
БНХАУ-ын юань	265,694.2	270,258.6	97,331.0	97,133.7	55,302.5	54,486.8	113,060.7	118,638.2
БНСУ-ын вон	22,396.7	22,004.8	6,386.1	5,536.4	7,436.2	7,863.7	8,574.3	8,604.8
Канадын доллар	193.3	128.5	19.3	14.2	31.6	8.6	142.4	105.7
Австрал доллар	986.5	1,070.2	354.9	373.6	243.8	353.7	387.8	342.9
Тайван доллар	6.7	7.4	5.4	-	1.3	3.9	-	3.5
Тайланд бат	92.6	86.7	81.6	30.2	0.6	21.9	10.3	34.6
Сингапур доллар	565.5	371.5	268.4	135.1	45.9	49.5	251.3	187.0
Данийн крон	3.1	0.5	3.1	0.5	-	-	-	-
Польшийн злот	5.4	6.1	5.4	5.5	-	-	-	0.6

Зохистой харьцааны шалгуур үзүүлэлтүүд

2024 оны I улирлын санхүүгийн тайлангийн нэгтгэлийн дүнгээр 531 ББСБ-ын 87.2% буюу 463 ББСБ үйл ажиллагааны ЗХШҮ-үүдийг бүрэн хангаж ажилласан байна.

Нийт ББСБ-уудын 12.8% нь буюу 68 ББСБ-ын зохистой харьцаа алдагдсан байна. Үүнд: 1 зохистой харьцааг хангаагүй 62 ББСБ, 2 зохистой харьцааг хангаагүй 4 ББСБ, 3 зохистой харьцааг хангаагүй 2 ББСБ байна.

Хүснэгт 36 ЗХШҮ /үзүүлэлт бүрээр/

№	Зохистой харьцааны шалгуур үзүүлэлтүүд	Итгэлцэл /80 ББСБ/		Итгэлцэл, ГВА-аас бусад /395 ББСБ/		ЗГВА /56 ББСБ/		Нийт /531 ББСБ/		
		√	X	√	X	√	X	√	X	
1.	Нэгдүгээр зэрэглэлийн өөрийн хөрөнгө, эрсдэлээр жигнэсэн нийт активын харьцаа	80	-	394	1	56	-	530	1	
2.	Өөрийн хөрөнгө, эрсдэлээр жигнэсэн нийт активын харьцаа	79	1	395	-	56	-	530	1	
3.	Нэгдүгээр зэрэглэлийн өөрийн хөрөнгө, нийт активын харьцаа	78	2	394	1	56	-	528	3	
4.	Төлбөр түргэн гүйцэтгэх чадварын харьцаа	75	5	386	9	56	-	517	14	
5.	Хөрөнгө /актив/-ийн эрсдэлийн сангийн хүрэлцээ (+илүү,- дутуу)	79	1	375	20	56	-	510	21	
6.	Нэг зээлдэгч болон холбогдох этгээдэд олгосон зээл, зээлтэй адилтган тооцох бусад актив хөрөнгө, төлбөрийн баталгааны зохистой харьцаа	80	-	391	4	XXX		527	4	
7.	ББСБ-аас гаргасан төлбөрийн баталгааны зохистой харьцаа	80	-	393	2			529	2	
8.	ББСБ-ын хувьцаа эзэмшигч, ТУЗ, гүйцэтгэх захирал ажилтан холбогдох этгээдэд олгосон зээл, зээлтэй адилтган тооцох бусад актив хөрөнгө, төлбөрийн баталгааны нийлбэр дүнгийн зохистой харьцаа	80	-	394	1			530	1	
9.	ББСБ-ын хувьцаа эзэмшигч, ТУЗ, гүйцэтгэх захирал ажилтан, холбогдох нэг этгээдэд олгосон зээл, зээлтэй адилтган тооцох бусад актив хөрөнгө, төлбөрийн баталгааны зохистой харьцаа	79	1	393	2			528	3	
10.	Үнэт цаасны эзэмшил өөрийн хөрөнгийн зохистой харьцаа	80	-	395	-			531	-	
11.	Компанийн хувьцаа, өөрийн хөрөнгийн зохистой харьцаа	80	-	394	1			530	1	
12.	Монголын хөрөнгийн биржийн “Г”, “П” ангиллын нэг компанийн гаргасан хувьцаанаас худалдаж авах зохистой харьцаа	80	-	394	1			530	1	
13.	Компанийн өрийн бичиг өөрийн хөрөнгийн зохистой харьцаа	80	-	394	1			530	1	
14.	Бусад үнэт цаас, үнэт цаасны эзэмшлийн зохистой харьцаа	80	-	395	-			531	-	
15.	Гадаад актив, пассивын зөрүү өөрийн хөрөнгийн зохистой харьцаа	80	-	390	5			526	5	
16.	Итгэлцлийн үйлчилгээний өглөг өөрийн хөрөнгийн зохистой харьцаа	76	4	XXX				513	527	
17.	Өрийн бичгийн зохистой харьцаа	80	-	394	1			530	1	
18.	Үндсэн хөрөнгийн зохистой харьцаа	79	1	383	12		56	-	518	13

Тайлбар: √ - ЗХШҮ хангасан ББСБ-ын тоо
X - ЗХШҮ хангаагүй ББСБ-ын тоо

ББСБ-уудын хангах ёстой ЗХШҮ-үүдээс хөрөнгө /актив/-ийн эрсдэлийн сангийн хүрэлцээ дутуу 21 ББСБ, үндсэн хөрөнгийн зохистой харьцаа алдагдсан 13 ББСБ, төлбөр түргэн гүйцэтгэх чадварын харьцаа алдагдсан 14 ББСБ буюу хамгийн их алдагдсан байна.

Бусдаас эх үүсвэр татан төвлөрүүлсэн зохистой харьцаа алдагдсан 26 ББСБ-ын хяналтыг сайжруулж, анхаарч ажиллах шаардлагатай.

Дүгнэлт

2024 оны I улирлын байдлаар тайлан мэдээг ирүүлбэл зохих 531 ББСБ-аас 519 ББСБ тайлан мэдээг зохих ёсоор бүрэн ирүүлснийг холбогдох журмын дагуу хянаж, тайлангийн нэгтгэлд хамруулсан бөгөөд нэр бүхий 2 ББСБ өмнөх үеийн тайлан тэнцлээр, нэр бүхий 10 ББСБ эхлэлтийн тайлан тэнцлээр нэгтгэлд хамрагдлаа. 2024 оны I улирлын байдлаар давхардсан тоогоор 33,850 хувьцаа эзэмшигчдийн 531 ББСБ, 463 салбар нэгж, 11 төлөөлөгчийн газар, 5,385 ажилтантайгаар Монгол улсын 21 аймаг, 9 дүүрэгт давхардсан тоогоор 4.5 сая харилцагч, 1.8 сая зээлдэгчид хүрч үйлчилж байна.

Актив, пассивын бүтэц

ББСБ-уудын нийт активын хэмжээ өмнөх оны мөн үеэс 36.7 хувиар өсөж, банкны салбарын 9.2%-тай тэнцэж байна. Харин хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээ банкны салбарын хувь нийлүүлсэн хөрөнгөтэй тэнцэж байгаа нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 16.0 пунктээр өссөн дүн юм.

2024 оны I улирлын байдлаар банк бус санхүүгийн байгууллагын салбарын нийт хөрөнгө өмнөх оны мөн үеэс 36.7 хувиар буюу 1.4 их наяд төгрөгөөр өсөж 5.1 их наяд төгрөгт хүрсэн байна. Активын өсөлтийн 98.4 хувийг зээлийн өсөлт, пассивын өсөлтийн 55.8 хувийг өр төлбөрийн өсөлт, 44.2 хувийг өөрийн хөрөнгийн өсөлт бүрдүүлж байна.

ББСБ-ууд нь ихэвчлэн өөрийн хөрөнгөд тулгуурлан үйл ажиллагаа эрхэлдэг онцлогтой байсан хэдий ч сүүлийн жилүүдэд бусдаас итгэлцэл, өрийн бичиг, дотоод, гадаадын банк санхүүгийн байгууллага, төсөл хөтөлбөр хэлбэрээр мөн хөрөнгөөр баталгаажсан үнэт цаас гаргах замаар эх үүсвэр татах нь нэмэгдэж байгаа тул тэдгээр /146 ББСБ/ ББСБ-уудын тайлан мэдээнд онцгой анхаарал хандуулах шаардлагатай байна.

Нийт зээлийн хэмжээ өмнөх оны мөн үеэс 49.6% буюу 1.3 тэрбум төгрөгөөр өсөж 2024 оны I улирлын байдлаар 4.2 их наяд төгрөгт хүрсэн бөгөөд үүнд 212.0 тэрбум төгрөгийн эрсдэлийн сан байгуулж, 4.0 их наяд төгрөгийн цэвэр зээлийн үлдэгдэлтэй гарсан байна.

Зээлийн багцын 89.4 хувийг буюу 3.6 их наяд төгрөгийг хэвийн зээл, 3.7 хувийг буюу 151.8 тэрбум төгрөгийг анхаарал хандуулах зээл, 6.9 хувийг буюу 282.0 тэрбум төгрөгийг чанаргүй зээлийн үлдэгдэл бүрдүүлж байна.

Нийт зээлд эзлэх хэвийн зээлийн хэмжээ өмнөх оны мөн үеэс 1.7 пунктээр өссөн бол анхаарал хандуулах болон чанаргүй зээлийн хэмжээ харгалзан 0.7, 1.0 пунктээр буурсан байна. Анхаарал хандуулах болон чанаргүй зээлийн 433.8 тэрбум төгрөгийн үлдэгдлийн 48.9%-д буюу 212.0 тэрбум төгрөгийн зээлийн эрсдэлийн сан байгуулсан байна.

Санхүүгийн үйлчилгээнд техник технологийг ашиглаж, шинэ төрлийн үйлчилгээ бий болгон, уламжлалт зээлийн үйлчилгээг хялбар, түргэн, шуурхай болгож буй финтек зээлийн үйлчилгээг 2024 оны I улирлын байдлаар 50 ББСБ үзүүлж байна. 2024 оны I улирлын байдлаар эдгээр ББСБ-ууд зөвхөн аппликэйшний 1.5 сая зээлдэгчийн 834.5 тэрбум төгрөгийн зээлийн үлдэгдэлтэй байгаа нь нийт зээлдэгчийн 84.2 хувь, нийт зээлийн үлдэгдлийн 20.5 хувийг бүрдүүлж байна. Зөвхөн аппликэйшнээр нэг зээлдэгчид дунджаар 550.4 мянган төгрөгийн зээл олгосон байгаа нь уламжлалт зээлийн дунджаас 20.7 дахин бага байна.

2024 оны I улирлын байдлаар “Банк бус санхүүгийн зээлийн үйл ажиллагааны журам”-д заасан шаардлагыг хангаж Санхүүгийн зохицуулах хороонд бүртгүүлсэн 50 ББСБ байна. 2023 оны жилийн эцсийн байдлаар 55 ББСБ финтек зээлийн үйлчилгээ үзүүлж байсан бол 5 ББСБ тогтоосон хугацаанд зөвшөөрөл аваагүй тул бүртгэлээс хассан. Иймд тухайн 5 ББСБ-д Зөрчлийн тухай хуульд заасны дагуу холбогдох арга хэмжээг авч ажиллах шаардлагатай.

Салбарын нийт пассив өмнөх оны мөн үеэс 36.7 хувиар буюу 1.4 их наяд төгрөгөөр өссөн ба энэхүү өсөлтийн 55.8 хувийг өр төлбөрийн өсөлт, 44.2 хувийг өөрийн хөрөнгийн өсөлт бүрдүүлж байна.

Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад өр төлбөрөөс итгэлцлийн үйлчилгээний өглөг 90.6 хувиар, банк, санхүүгийн байгууллагаас татсан эх үүсвэр 79.3 хувиар, төслийн зээлийн санхүүжилт 63.8 хувиар өссөн бол ББСБ-аас гаргасан өрийн бичиг 27.6 хувиар буурсан байна. Өөрийн хөрөнгөөс хуримтлагдсан ашиг 45.7 хувиар, хувь нийлүүлсэн хөрөнгө 15.2 хувиар тус тус өссөн байна.

Ашигт ажиллагаа

2024 оны I улирлын байдлаар ББСБ-ууд 378.1 тэрбум төгрөгийн орлого олж, 232.2 тэрбум төгрөгийн зардал гаргаж, 145.9 тэрбум төгрөгийн ашигтай ажилласан байна. 2024 оны I улирлын байдлаар ББСБ-ууд 378.1 тэрбум төгрөгийн орлого олж, 232.2 тэрбум төгрөгийн зардал гаргаж, 145.9 тэрбум төгрөгийн ашигтай ажилласан байна.

Зохистой харьцааны шалгуур үзүүлэлт

2024 оны I улирлын санхүүгийн тайлангийн нэгтгэлийн дүнгээр 531 ББСБ-ын 87.2% буюу 463 ББСБ үйл ажиллагааны ЗХШҮ-үүдийг бүрэн хангаж ажилласан байна.

Нийт ББСБ-уудын 12.8% нь буюу 68 ББСБ-ын зохистой харьцаа алдагдсан байна. Үүнд: 1 зохистой харьцааг хангаагүй 62 ББСБ, 2 зохистой харьцааг хангаагүй 4 ББСБ, 3 зохистой харьцааг хангаагүй 2 ББСБ байна.

ББСБ-уудын хангах ёстой ЗХШҮ-үүдээс хөрөнгө /актив/-ийн эрсдэлийн сангийн хүрэлцээ дутуу 21 ББСБ, үндсэн хөрөнгийн зохистой харьцаа алдагдсан 13 ББСБ, төлбөр түргэн гүйцэтгэх чадварын харьцаа алдагдсан 14 ББСБ буюу хамгийн их алдагдсан байна.

Бусдаас эх үүсвэр татан төвлөрүүлсэн, зохистой харьцаа алдагдсан 26 ББСБ-ын хяналтыг сайжруулж, анхаарч ажиллах шаардлагатай.

БАНК БУС САНХҮҮГИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ГАЗАР